

Regina i Bronisław Chmielowscy

Kronika Miasta Międzyzdroje

Tom XXV

- *Międzynarodowy Rok Mórz i Oceanów.*
- *Reportaże, komentarze, opinie.*
- *Wywiady z pionierami Międzyzdrojów
wpisanymi do Księgi Pamiątkowej dla
Zasłużonych.*

MIĘDZYZDROJE 1998

Regina i Bronisław Chmielowscy

Składamy podziękowania za współpracę:

*Małgorzacie Aftewicz
Bogumile Bajek
Romanowi Danilukowi
Andrzejowi Mleczko
Katarzynie Podyma
Stanisławowi Sapale
Wojciechowi Senków
Radzie Miejskiej
Zarządowi i Urzędowi
Miasta Międzyzdroje
Miejskiej Bibliotece Publicznej
Zakładom Pracy i Organizacjom
Społecznym Miasta i Gminy
w Międzyzdrojach
Pracowni Reklamy Graffiti
w Międzyzdrojach*

*Wszelkie przedruki
zastrzeżone zgodnie
z prawem autorskim.*

*Międzyzdroje
1998*

Pionierom polskości Ziemi Wolińskiej

dedykują
AUTORZY

„Odro graniczna!
Odro prześliczna!
Siostró, co bierzysz młodszych Piastów krajem,
My tobie wdzięcznie wszystką Wartę dajem,
A Ty, by gniewna, jedno nas pominiiesz,
I niekochana na kraj morza płyniesz.”

Wincenty Pol, 1807-1872,
poeta, „Do Odry”, w.1-6*

„Miło spoglądać, Wisło na tve nurty,
Na te ładowne złotym darem burty,
(...) jam cię poznał, gdzieś u źródła trysła,
Toś też mi miłą niby dziecię Wisła (...)”

Wincenty Pol, 1807-1872,
poeta, „Do Wisły”, w.13-15 i 17*

* Księga cytatów z polskiej literatury pięknej od XIV do XX wieku ułożona przez Pawła Hertza i Władysława Kopalińskiego. Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1975, str. 391-392. ISBN 83-06-00423-X.

WSTĘP

„Ojczyzna – kiedy myślę – wówczas wyrażam siebie i zakorzeniam, mówi mi o tym serce, jakby ukryta granica, która ze mnie

przebiega ku innym,
aby wszystkich ogarniać w przeszłość dawniejszą niż każdy z nas: z niej się wyłamiam ... gdy myślę Ojczyzna – by zamknąć ją

w sobie jak skarb”
Potem wciąż, jak go pomnożyć, jak poszerzyć tę przestrzeń,
którą wypełnia.”

Karol Wojtyła, *Ojczyzna – kiedy myślę, Poezje wybrane*,
Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1997, str. 85.

Wybór „Poezji i dramatów”, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 1979.

Odwoływanie się do wspomnień z lat dzieciństwa, młodości i z okresu dojrzałości chroni nas przed zapomnieniem najpiękniejszych przeżyć i radosnych doznań, umacnia więzy rodzinne i kształtuje serdeczne stosunki międzyludzkie.

Aby wspomnienia miały szerszy i autentyczny wymiar czasu i miejsca zdarzeń oraz atrakcyjności z minionych lat, są potrzebne dowody audiowizualne, do których powinny należeć zbiory fotografii rodzinnych, listów, pamiątek, dzienników, nagrań na taśmach magnetofonowych, filmów itp.

Do pomnażania i poszerzania znaczenia przestrzeń patriotycznych pełnią służebne funkcje muzea, zabytki sakralne, pomniki architektury narodowej, archiwa dokumentalne, jak np.: kroniki filmowe, filmy oświatowe, nagrania muzyczne itp. Wymienione w wielkim skrócie środki, formy i metody utrwalania pamięci mijającego czasu powinny umacniać duchowo i emocjonalnie kształtować naszą przynależność rodzinną, „małych i dużych ojczyzn”.

Uważamy, że *Kroniki Miasta Międzyzdroje** spełniają i spełnią w najbliższej przyszłości jakąś funkcję wspomnień, minionych, przeżytych wspólnie 53 lata lokalnej społeczności w mieście i w gminie.

Zaletą *Kroniki* powinno być obiektywne ukazywanie co ważniejszych, znaczących współczesnych wydarzeń, które będą posiadały przerośniki do przeszłości, satysfakcjonując dokonania i zasługi pracującej społeczności, godnej uhonorowania za uczciwość, rzetelność dokonań, służących dobrze mieszkańcom naszej „małej ojczyzny”.

* *Tomy: 1835r.-1993r. = 12 tomów; 1993r.-1997r. = 10 tomów; 20 lat TMM = 2 tomy; 1998r. = 3 tomy; 1984r.-1988 r. = 5 tomów; XXV lat „Hotelarstwo M-je” 1972-1997 = 3 tomy; łącznie XXXV tomów.*

Przebiegi wydarzeń, faktów, komentarzy wpisanych do Kronik Miasta Międzyzdroje w 1998r., w tomach XXIII, XXIV i XXV, zostały związane z najbliższą przeszłością naszych miejscowości, ściśle sprzężonych z mieszkańcami, których „małą ojczyzną” były miejsca pracy, mieszkania rodzinne, ośrodki kultury, wypoczynku, placówki oświatowe i opiekuńcze ...

Stąd wynikają nowe koncepcje realizacji budowy domów, nowoczesnej infrastruktury, miejsc pracy, zapewnienia dobrego wypoczynku wczasowiczom, kuracjuszom i turystom. Nastąpić musi rozwój placówek opieki zdrowotnej i sanatoryjnej, usługowo-handlowej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalno-rozrywkowej (...).

Bieżące informacje kronikarskie ujęły osiągnięcia i przemiany społeczne i organizacyjne, potwierdzając załączonymi dokumentami realizację planów i koncepcji na najbliższe lata.

Po dokonaniu podziału administracyjnego Polski przybędzie krajowi od stycznia 1999 roku wiele „małych ojczyzn”. Decentralizacja administracyjna władz samorządowych na pewno wpłynie na demokratyzację i wyeliminuje niegospodarność.

Niepokój budziły w 1997 i w 1998r. projekty reformy służby zdrowia, oświaty i ubezpieczeń społecznych.

Odczuwaliśmy brak zasad obiektywnych punktów odniesienia i wartości w dziedzinie kultury politycznej i moralności poszczególnych mediów, przedstawicieli władz i co niektórych reprezentacji politycznych.

Jak wyjdziemy z recesji w 1999 i dwutysięcznym roku z narastających kryzysów ekonomiczno-społecznych? Bezrobocie, spadek wydajności pracy, zniżenie eksportu, pogorszenie warunków życia i pracy na polskiej wsi, nierówności płacowe, wzrost cen energii, gazu, benzyny, niektórych artykułów żywnościowych, lekarstw, pogarszające się warunki bytowe emerytów i rencistów?!

Obowiązki i potrzeba odrobienia zaniedbań wymagają od narodu spokoju, harmonijnej współpracy, współdziałania, wzajemnego przebaczenia i zaufania w dążeniu do prawdy - i tylko prawdy. Wiara i rozumna działalność zapobiegną błędom i zagrożeniom „małym ojczyznom” i Polsce. Bądźmy dobrej myśli.

Planowana wizyta w Polsce w 1999r. Papieża Jana Pawła II i encyklika skierowana do biskupów w 1998r., w swoim zakończeniu ponowiła apel do różnych środowisk w celu solidarnej troski o prawdę, o duchową solidarność „która umożliwi skuteczną ochronę zagrożonych obecnie wartości

racjonalnych i moralnych, cenionych także poza nurtem myśli chrześcijańskiej” (...).

Papież Jan Paweł II w 1998r. podpisał nową, trzynastą encyklikę* pontyfikatu „Fides et ratio”**, udowodniając relacje zachodzące między wiarą i rozumem, porównał do dwóch skrzydeł, (...) na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy (...).

Wiedza zyskuje pełne znaczenie, gdy jej treść będzie wpisana w kontekście wiary – „(...) Rozum i wola wyrażają tu w najwyższym stopniu swą naturę duchową, aby pozwolić człowiekowi na dokonanie aktu, w którym realizuje się w pełni jego osobowa wolność (15) ...” *

* Encyklika „Fides et ratio” Jana Pawła II o relacjach między wiarą a rozumem.

ENCYKLIKA (od łac. encyclicus z gr. encyklikos – okólny) list otwarty papieża do biskupów i do wiernych. Słownik wyrazów obcych, wydanie nowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997r., str. 296.

** Fides et ratio Jana Pawła II o relacjach między wiarą a rozumem. Trzynasta encyklika pontyfikatu Papieża Jana Pawła II do biskupów w Rzymie, u św. Piotra, dn. 14 września 1998r., w Święto Podwyższenia Krzyża Świętego, w dwudziestym roku swego pontyfikatu.

Wyd. L' osservatore Romano, Wydanie Polskie, Redakcja i Administracja „Citta Del Vaticano”. Rok XIX Nr 11 (207) 1998r., Rozdziały I-VII i Zakończenie, str. 4-40.

Tom XXV

Spis treści

WSTĘP

I. Międzynarodowy Rok Mórz i Oceanów – 1998

1. Biała flota rediviva str. 1
2. Sztormy i katastrofy na Morzu Bałtyckim str. 3
3. Niszcząca działalność sztormów Bałtyku str. 5
4. 50. rocznica działalności Szczecińskiego Urzędu Morskiego w Szczecinie str. 5
5. W 52. rocznicę Szczecińskiego Urzędu Morskiego str. 7
6. Międzynarodowe warsztaty w Międzyzdrojach – ochrona wybrzeży nadmorskich str. 8
7. „Amber Baltic” umocnił wydmy przed hotelem str. 9
8. Nastął czas sztormów str. 10
9. Posiedzenie Rady Programowej Polsko-Holenderskiej Współpracy w Dorzeczu Odry. Program Odrzański 2006 str. 11
10. Zespół Szkół Morskich w Świnoujściu istnieje 38 lat – 4800 absolwentów, w tym 150 uczniów mieszkańców Międzyzdrojów – fotoreportaż R. Daniluka str. 15

II. Reportaże, komentarze i opinie

1. Drugie narodziny Międzyzdrojów – Eugeniusz Kędzierski str. 23
2. Zamiast koszy ... Wczoraj i dziś M-jów str. 27
3. Kaplica „Gwiazda Zaranna” u progu 100-lat str. 28

III. Wywiady z pionierami Międzyzdrojów

1. Wywiad z Józefą Wołagiewicz str. 30
2. Eugeniusz Kędzierski zasłużony działacz społeczny dla Międzyzdrojów i Pomorza Zachodniego str. 34
3. Władysława Warzecha zasłużona dla Miasta i Gminy Międzyzdroje. Działacz lokalnej bankowości spółdzielczej str. 42
4. Janina Bagrowska wpisana do Księgi Zasłużonych Międzyzdrojów. Artystka haftu str. 49
5. Regina Chmielowska wpisana do Księgi Zasłużonych Miasta Międzyzdroje. Wieloletni nauczyciel i wychowawca str. 57
6. Bronisław Chmielowski wpisany do Księgi Zasłużonych dla Miasta Międzyzdrojów, Świnoujścia i Pomorza Zachodniego. Nauczyciel i wychowawca str. 68
7. Wspomnienia w Pierwszą Rocznicę śp. mgr Antoniny Madalińskiej zasłużonej dla Miasta M-je. Wzorowa Nauczycielka i Wychowawczyni str. 84

*MIĘDZYNARODOWY ROK
MÓRZ I OCEANÓW w 1998r.*

11 lutego 1998 roku

Biała flota rediviva

Pasa, Polskie Radio i Telewizja Szczecińska zapowiedziały, że z nastaniem wiosny i w sezonie letnim '98 wszystkie jednostki białej floty, spółka Polsteam - Żegluga Szczecińska, Żegluga Polska S.A., będąca w grupie tonażowej PZM, będą kursowały po wodach Bałtyku, Zatoki Pomorskiej, Zalewów Szczecińskiego i Kamieńskiego, Odry, Świny, i Dziwny...

Po przeprowadzonych remontach, małej modernizacji i odnowień w okresie zimowym będą uatrakcyjniały turystykę mieszkańcom województw nadmorskich, wczasowiczom i kuracjom w sezonie letnim '98.

Nowe nabytki „ze starym stażem”: Ładoga - statek pasażersko-wycieczkowy, wodoloty Kolchida-1 i Kolchida-2, dwa statki wycieczkowe „Odra Queen” i „Peene Queen” - statki nowej spółki, zakupione w 1997r. (Kolchida-2 już 3 lata pływała z Kołobrzegu na duńską wyspę).

1998 – Międzynarodowy Rok Mórz i Oceanów

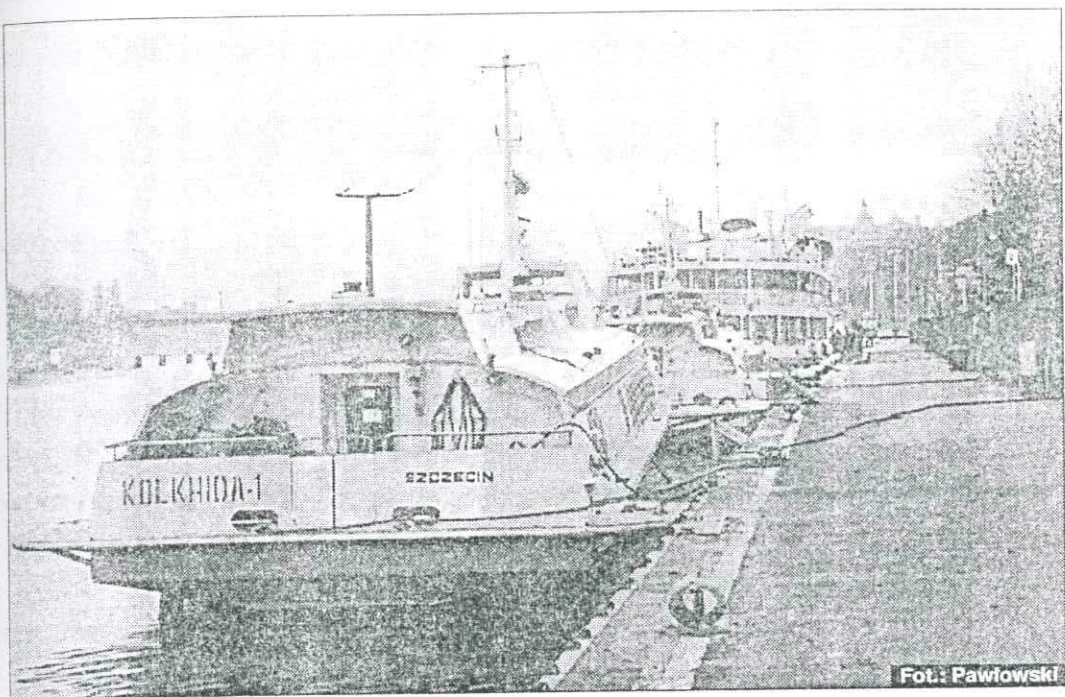
Przywykliśmy już do wiązania poszczególnych lat z ważnymi dla świata sprawami, takimi chociażby jak czystość środowiska naturalnego, walka z ubóstwem, likwidacja broni masowego rażenia itp. W 1998 r. wkroczyliśmy, zgodnie z postanowieniem ONZ, jako w Międzynarodowy Rok Mórz i Oceanów, pod uniwersalnym hasłem: - *morza i oceany dziedzictwem dla przyszłości*. Nad wypełnieniem odpowiednimi treściami tego hasła w Polsce czuwać ma Krajowy Komitet Koordynacyjny, którego przewodniczącym został wiceminister transportu i gospodarki morskiej, prof. Krzysztof Luks. Nie ulega wątpliwości, że kraj nasz ma wiele możliwości ukazania praktycznych związków z morzem, tak w gospodarce, jak i w kulturze, nauce, a także turystyce morskiej i nadmorskiej rekreacji.

Pomimo braku, generalnie, polityki morskiej państwa, możemy się pochwalić zasługującymi na uznanie osiągnięciami, choćby w działalności naszego szkolnictwa morskiego,

czego przykładem może być przekazywany właśnie do użytku szczecińskiej WSM statek instrumentalno-naukowy „Nawigator 21”. Ciekawie zapowiada się również morska sesja naukowa przygotowywana przez uniwersytety - poznański i szczeciński. Trudno wreszcie nie wspomnieć o tym, że w Szczecinie działa międzynarodowa organizacja „Interoceanmetal”, która uzyskała już uprawnienia do badań i przyszłej eksploatacji złóż polimetalicznych konkrekcji z dna Oceanu Spokojnego. Nasze związki z morzem i oceanami światowymi wynikają również z aktywności w budowie statków. Trudno nie wspomnieć wreszcie o uprawianym przez nas rybołówstwie dalekomorskim i bałtyckim. Obchody Międzynarodowego Roku Mórz i Oceanów powinny się stać okazją do zdyskontowania tego, co jako kraj w tych wszystkich dziedzinach mamy do powiedzenia, a także okazją do wymiany doświadczeń z innymi społeczeństwami morskimi.

(aba)

*Polska może się pochwalić osiągnięciami w gospodarce morskiej...
Międzynarodowy Rok Mórz i Oceanów - 1998. Głos Szczeciński, 11 II 1998r.*

Statki wycieczkowe przy nabrzeżu szczecińskim.

Dnia 14 stycznia 1998r. w V rocznicę zatonięcia promu „Jan Heweliusz” uczczono pamięć 55 ofiar katastrofy. Pod pomnikiem „Tym, którzy nie powrócili z morza” złożono wieńce i kwiaty. Na Cmentarzu Centralnym przybyły rodziny ofiar, przedstawiciele armatora promu i delegacje Szczecina.

Delegacje na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie. Dnia 14 stycznia 1998r.

Sztormy i katastrofy na Morzu Bałtyckim

- 1 182r. - Sztorm - zachodnie wybrzeże Bałtyku; kronikarz z Lubeki napisał: „burza na morzu wskutek, której zostało dużo domów, kościołów i wież zniszczonych, okrętów rozbitych i zatopionych”.

- 1 304r. - Orkan porównany do trzęsienia Ziemi, zmienił brzegi; linii brzegowej wysp Wolin i Uznam, z powodu potwornej siły spiętrzonych fal Bałtyku powstała wyspa Ruden (odcięty obszar Rugii) oraz tak zwana Nowa Głębia. Wiatr i powódź sztormowa pozbawiła życia setki ludzi i wiele tysięcy dobytku i domów, zw. Orkanem „Wszystkich Świętych” w dn. 1 XI 1304r.

- 1 463r. - 1 467r. - Kroniki grodzkie Stralsundu: fala powodzi zerwała mosty, zniszczyła statki, zatopiła domy.

- 1 741r. (wrzesień) - Bardzo silny sztorm z wichurą północno-zachodnią rozbił umocnienia klifowe koło Streckelbergu. Huragany spowodowały spiętrzenie wód, które przerwały wały wydmowe, wlały się do przybrzeżnych jezior, zatopiły tysiące hektarów, setki domów i ujścia rzeki Świny zatopiła barki i szalandy.

- 1 814r. (4 - 8 IX) - Na płycizny między Ahlbeckiem a Świnoujściem - 10 (Concordia, Freundschaft) statków zostało wpędzonych w ląd i uległy zniszczeniu. Na Zatoce Pomorskiej fale rozbiły 14 statków. Gadebusch (kronikarz) pisał: „Wiele żywotów ludzkich zostało utraconych a wybrzeże na wielkiej odległości zaścieliły szczątki rozbitych statków i ich ładunki”. Zdeastował instalacje portowe, zapiaszczył wyjścia z portu.

- 1 837r. - W czasie śnieżycy przy wschodnim wietrze angielski bryg „Waterloo” zepchnięty na płyciznę przy główce wschodniej świnoujskiego portu, po trzydniowej walce z żywiołem, pomimo - przy próbach pomocy ratowników został zatopiony i wszyscy ludzie zginęli.

1 872r. (11-13 XI) - Silny wiatr południowo-wschodni wezbrał masy wód i nagnał z Morza Północnego do Bałtyku, poziom ich przekroczył stan bezpieczeństwa. 12 XI wody spiętrzone od Zatoki Botnickiej pognały orkanem na zachód, z niszczycielską siłą uderzyły w brzegi zachodniego Bałtyku, 3,5m spiętrzone wody morza mieszały się razem z lądem. Dnia 13 XI po południu ataki morza demolowały ląd, ryki fal i łoskot fal trwały kilka godzin. Bilans po sztormie: 700 statków uszkodził, 271 ofiar ludzkich. Wzdłuż wybrzeży od Rostocku, wysp Dars, Hiddensee, Rugia, Uznam, Wolin były zalane, wiele wsi zatopionych, rybackie łodzie i sieci poniszczone, zwierzęta

utoneły w powodziowej fali. Pola, łąki i pastwiska pokryły kamienie i piasek, zamieniając je w nieużytki. W pobliżu Koserow, 350m oddziela od morza Achterwasser, fale przewaliły się przez wał wydmowy i zmiotły wiele domów, lasy połamał jak zapalki. Koło Zinnowitz na plaży leżał parowiec „Memel Pocket”, koło Zembina 2 szkunery, „Albert Anna” i „Karl Albert”. Na brzeg Świnoujścia wyrzuciło 15 osobową załogę, nikt nie przeżył.

- 1 874r. (9-10 II) - Uderzył huragan w zachodnie wybrzeże, zaliczany w dziejach nowożytnych do najsilniejszych; fale północno-wschodnie wymywały całe kilometry kwadratowe nadmorskich lasów. 350 metrowy przesmyk k. Zempina między Bałtykiem a tzw. Achterwasser został zerwany, fale zmiatały wioskę Damersow razem z ludźmi i inwentarzem.

- 1 904r. (Sylwestra) - Zalana wyspa Ruden, Ś-cie - bulwary, place, uliczki, przykryte zostały 1/2 metrem wody.

- 1 913r. (Sylwestra) - Północno-wschodni huragan; na brzegi zepchnął liczne statki, koło Świnoujścia fale demolowały urządzenia portowe i brzegi, zniszczony częściowo falochron wschodni. Cofka sztormowa: pod wodą nabrzeża i całe centrum miasta, stan wody przewyższał tzw. „0” o 193 cm. Odbyło się bez ofiar w ludziach, straty materialne olbrzymie, stracono łodzie, sieci, potopiło bydło, znaczne obszary zasiewów, zasolona gleba. Na wyspie Uznam i Wolin mimo zabezpieczeń zabudowanych klifowe brzegi na dużych odcinkach zniszczone.

- 1 993r. - zatonięcie promu pasażerskiego „Jan Heweliusz”.

- 1995r. - (3/4 XI) - wielka powódź, zniszczenia wybrzeży Międzyzdrojów i portu rybackiego „Certa”. Zniszczenia: 7 kutrów, kilkakrotne „cofki” na Świnie i w kanałach świnoujskich, przelanie się wód na nabrzeża portowe Świnoujścia, statki na redzie świnoujskiej dryfowały blisko trzy doby, nie mogły wpłynąć do portu. Dzięki nowoczesnym kotwicom i pracy ciągłej maszyn, nie dały się zepchnąć na mielizny Zatoki Pomorskiej.

W pogodne dni:

„Spaceruj wzdłuż brzegu - w wieczór, po obiedzie!

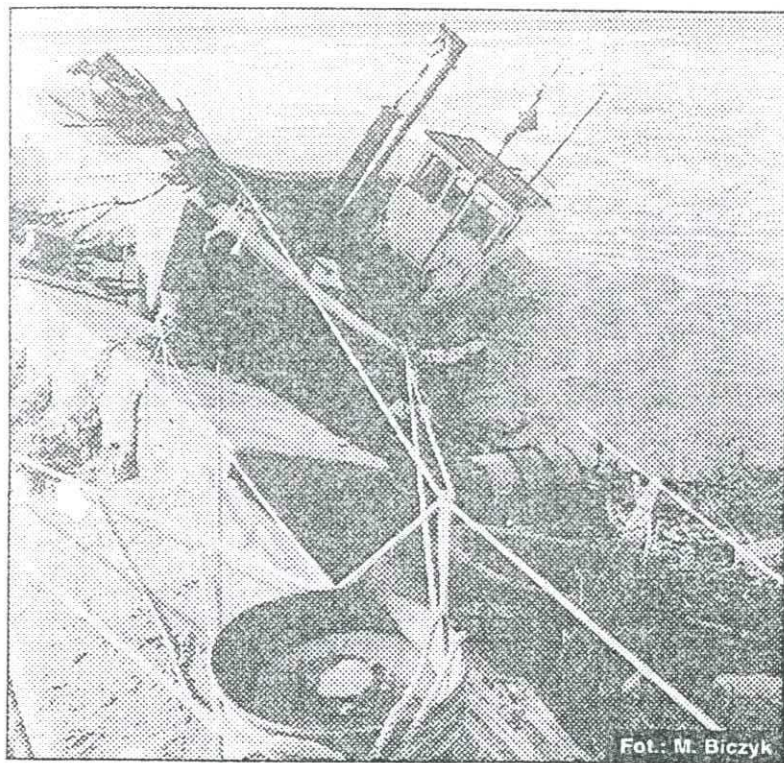
Słuchaj szumu morza, licz statki na redzie.

Zobacz rewię świateł pięknego kurortu,

Błysk morskiej latarni z pobliskiego portu.

Eugeniusz Sekulski „Perła Bałtyku”

Niszcząca działalność sztormów Bałtyku na wybrzeża morskie, zatoki, zalewy i kanały ...

Fot.: M. Biczuk

Głos Szczeciński, 7 lipca 1994r. Bałtyk wdziera się na ląd.

Bałtyk wdziera się na ląd

W początkach lutego br. zwałił się kolejny fragment muru starego kościoła w Trzęsaczu stojącego na skraju urwistego brzegu Bałtyku. Kościół zbudowano w XII wieku w odległości ponad dwu kilometrów od brzegu. Morze, niszczące klifowy brzeg w ciągu stuleci, podeszło do samej budowli. W początkach XIX wieku kościół dzieliło od brzegu jeszcze 10 metrów. W połowie tego stulecia został on zamknięty ze względu na groźbę zawalenia, zaś w 1901 roku runęła do morza podmyta przez fale północna część świątyni. Zachowały się tylko – uznane później za zabytek – południowe fragmenty ruin kościoła. Stały się one swoistym

pomnikiem upamiętniającym ekspansję Bałtyku.

Bałtyk jest morzem młodym, istniejącym w obecnej postaci zaledwie 10 tysięcy lat. W tym czasie zmienił się znacznie poziom wód, a wraz z nim zarys linii brzegowej. Bałtyk przesuwa się coraz bardziej na południe zatapiając ląd. Już w czasach historycznych południowe wybrzeże Bałtyku przesunęło się od kilku do kilkunastu kilometrów. Na dnie morza w dużej odległości od brzegu odkrywane są doliny rzek, morenowe wzgórza, zatopione lasy i torfowiska, a także pozostałości dawnych plaż.

Prowadzone w ostatnich latach badania przybrzeżnej strefy

Bałtyku pozwoliły odtworzyć jego geologiczną przeszłość. Odtworzono przebieg ewolucji południowego wybrzeża Bałtyku w ciągu ostatnich 10 tysięcy lat. Geolodzy znaleźli ślady zatopionych już dawnych linii brzegowych. Wiercenia w Zatoce Pomorskiej, na Zalewie Szczecińskim oraz w rejonie Ławicy Słupskiej natrafiły na ślad torfowisk i osadów jeziornych.

Badania pozwoliły ustalić jak kształtowały się przybrzeżne jeziora nadbałtyckie – utworzone z odciętych mierzejami morskich zatok.

Skutki huraganu z 3/4 listopada 1995r. Port Rybacki M-je. Głos Szczeciński, 11 XI 1995r.

Pogoda nad Zatoką Pomorską

„Czym się różni kwiecień od marca? Tym, że w marcu, gdy tylko zrobi się ładnie, to zaraz po tym robi się brzydko, a w kwietniu, gdy tylko zrobi się brzydko, to zaraz po tym robi się ładnie”. Tadeusz Kotarbiński, 1886-1981, filozof, logik i prakseolog

50 lat Urzędu Morskiego

Szczeciński Urząd Morski obchodził wczoraj 50-lecie działalności. Na jubileuszowym sympozjum, w gmachu „Czerwonego Ratusza“, spotkali się specjaliści od spraw gospodarki i administracji morskiej. O problemach tej najważniejszej na Pomorzu Zachodnim specjalności mówili: dyrektor Urzędu Morskiego kpt. ż.w. **Michał Buczkowski**, mgr **Ryszard Techman** z Archiwum Państwowego i prof. dr hab. **Krzysztof Luks** z Uniwersytetu Szczecińskiego.

W Teatrze Współczesnym odbyła się jubileuszowa akademia. Wraz z pracownikami administracji morskiej przybyli na nią m.in.: podsekretarz stanu w Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej, kpt. ż.w. **Piotr Nowakowski**, metropolita szczecińskokamiński ks. arcybiskup **Marian Przykucki**, wicewojewoda **Karol Osowski**, prezydenci i przewodniczący Rad Miejskich Szczecina i Świnoujścia **Bartłomiej Sochański**, **Krzysztof Adranowski**, **Zbigniew Zalewski** i **Lechosław Goździk**, a także przedstawiciele władz miejskich z Gdyni, Stralsundu i Kilonii.

Sympozjum i akademia

W wystąpieniu dyrektora Urzędu Morskiego kpt. ż.w. **Michała Buczkowskiego** znalazły się nie tylko słowa podziękowania byłym i obecnym pracownikom urzędu. Nawiązując do aktualnych zadań, mówca stwierdził, że Urząd Morski jest powołany po to, aby gospodarka morska została maksymalnie wyko-

rzystana na rzecz wszechstronnego rozwoju regionu. Szczególną rolę mają w tym do spełnienia małe porty, takie chociażby jak Nowe Warpno, w którym otwarto w tym roku przejście graniczne lub Stepnica będąca pierwszym w Polsce portem gminnym.

Kilkudziesięciu pracowników administracji morskiej otrzymało z okazji pięćdziesięciolecia Urzędu Morskiego regionalne i resortowe odznaczenia. Odznakę „Gryf Pomorski“ otrzymali - **Andrzej Borowiec**, **Piotr Nowakowski** i **Franciszek Wiśniewski**. 22 osoby otrzymały odznaki „Zasłużony Pracownik Morza“, a 23 osoby „Zasłużony Pracownik Urzędu Morskiego“.

Uczestnikom akademii odczytano także list gratulacyjny od ministra transportu i gospodarki morskiej **Bogusława Liberadzkiego**. (aba)

Głos Szczeciński: (aba) 50 lat Urzędu Morskiego, 25 IX 1996r. W budynku „Czerwonego Ratusza” - Sympozjum i akademia w Teatrze Współczesnym.

W 52 rocznicę działalności Szczecińskiego Urzędu Morskiego w Szczecinie Wybrzeże morskie prawem chronione ...

Skuteczna działalność prawnej ochrony wybrzeża pod względem technicznym i ekologicznym Szczecińskiego Urzędu Morskiego w Szczecinie i Terenowych Oddziałów SUM. Zbiór informacji z Głosu Szczecińskiego z czerwca 1994r.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 14.06.1993 r. (Dz. U. nr 50 poz. 228) rozstrzygnięte zostały sprawy ustalania granic oraz szerokości pasa technicznego i pasa ochronnego wybrzeża. Tak więc pas techniczny może sięgać:

- do 200 m w głąb lądu za wałem wydmywnym,
- do 100 m w głąb lądu od górnej krawędzi klifu,
- do odwodnego podłoża wałów przeciwpowodziowych, na odległość 200 m od linii brzegowej, w przypadkach brzegów zalewowych.

W szczególnych warunkach szerokości te mogą być zwiększane. Wytyczenia i oznakowania w terenie granic pasa technicznego dokonuje Urząd Morski po zasięgnięciu opinii rad gmin, a w przypadkach terenów będących w zarządzie jednostek podległych MON - opinii organów wojskowych.

Jednakże zabrakło rozstrzygnięć, jak właściciele nieruchomości nadmorskich mają dowiedzieć się o ustaleniu wspomnianych granic. Rozporządzenie nie zawiera postanowień o uwidocznieniu pasa technicznego na mapach ewidencji gruntów i w rejestrach gruntów. Sądzą, że powstała luka prawna będzie skorygowana, bowiem ograniczenia w możliwości korzystania z gruntu, wynikające z art. 37 ust. 1 ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej (Dz.U. z 1991 r. nr 52 poz. 131) mogą być istotne. Ponadto należy mieć na uwadze funkcje Urzędu Morskiego, o których mowa w art. 42 ustawy - w szczególności będą to prace badawcze i zabezpie-

Wybrzeże morskie (2)

czające, na ogół wiążące się z koniecznością zapewnienia dojazdów do brzegu. Wszelkiego rodzaju służebności gruntowe winny być uwidocznione w ewidencji gruntów na podstawie odpowiednich aktów prawnych.

Gdy dotychczasowy teren pasa technicznego pochłonięty został przez wodę, zapewne okaże się konieczne dokonanie wykupu lub wywłaszczenia gruntów w celu budowy umocnień brzegowych i tworzenia zabezpieczeń. W tych przypadkach niezbędne będą prace geodezyjne: sporządzenie map dla projektowania technicznego, a następnie map do działań prawnych, przewidzianych przepisami rozdziału 6 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. z 1991 r. nr 30 poz. 127 z późn. zm.). Oczywiście wykup lub wywłaszczenie nie będzie dotyczyło gruntów już zabranych przez wodę. Bowiem taki teren stał się własnością Państwa z mocy prawa (patrz: artykuł „Morskie granice nieruchomości” odc. 2 - Monitor Wojewódzki z dnia 24.09.1993 r.).

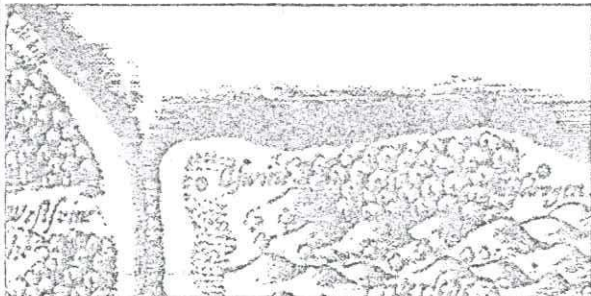
W odmienny sposób określone zostaną granice pasa ochronnego wybrzeża. Będzie to pas o szerokości do 2000 m, w którym działalność gospodarcza podlegać będzie ograniczeniom wynikającym z potrzeb utrzymania brzegu morskiego i wytworzenia ekosystemu morskiego. Jest on niejako

rezerwa terenową w przypadkach utraty pasa technicznego w wyniku działania żywiołu morskiego. W jego granicach administracja morska będzie uzgadniać pozwolenia wodnoprawne, decyzje w sprawach budownictwa, zmiany w zalesieniu, zadrzewienia, tworzenie obwodów łowieckich. Będzie też uzgadniać opracowania i realizację planów zagospodarowania przestrzennego.

Do wykonania trudnego zadania ustalenia granic pasa, w oparciu o mapy ewidencji gruntów i mapy topograficzne, rozporządzenie zobligowało kierowników urzędów rejonowych administracji rządowej. Nastąpi to w porozumieniu z administracją morską i radami gmin, a na terenach będących w zarządzie jednostek podległych MON - z organami wojskowymi.

Ponadto do całego morskiego pasa nadbrzeżnego, a więc pasów: technicznego i ochronnego, ma zastosowanie przepis art. 8 pkt. 1 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości. Tak więc sprzedaż i oddawanie w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, dzierżawę i najem gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub gmin - wymaga uprzedniego porozumienia z administracją morską. Z uwagi na powyższy przepis oraz wcześniej omówione, ważne kompetencje odnośnie ustalania warunków korzystania z gruntów położonych w pasie technicznym oraz zatwierdzania planów i projektów zagospodarowania tych terenów, administracja morska uzgadnia projekty podziałów nieruchomości.

Tym samym istnieją należyte gwarancje uwzględniania problematyki ochrony wybrzeża w gospodarce gruntami.

Wybrzeże Bałtyku w okolicach Świnoujścia i Międzyzdrojów wg. mapy Księstwa Pomorskiego z 1618 r. autorstwa Lubinusa.

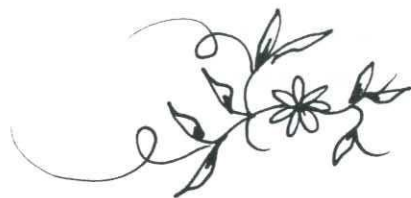
WSTĘP

„Roztropniej żywot wiedziesz, gdy nie żeglujesz po morzach odległych i gdy z obawy przed burzą nie płyniesz, gdzie brzegi szkodliwe”.

Horacy, 65-8 p.n.e. liryk rzymski

W dn. 24 IX 1996 roku minęło 50 lat Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Symposium i akademia w rocznicę Jubileuszu 50-lecia działalności Urzędu Morskiego. W uroczystości udział wzięli: kpt. ż. w. Michał Buczkowski, z Archiwum Państwowego mgr Ryszard Techman, z Uniwersytetu Szczecińskiego prof. dr hab. Krzysztof Luks, metropolita szczecińsko-kamieński ks. abp. Marian Przykucki, wicewojewoda szczeciński Karol Osowski, prezydenci i przewodniczący Rad Miejskich Szczecina i Świnoujścia: Bartłomiej Sochański, Krzysztof Adranowski, Zbigniew Zalewski, Lechosław Goździk, goście zaproszeni z Gdyni, Stralsundu i Kilonii.

21 października 1996 roku
Hotel „Slavia”

Międzynarodowe warsztaty w Międzyzdrojach - ochrona wybrzeży nadmorskich.

Wwielodniowych spotkaniach przypomniano o integracji obszarów państw nadmorskich, tematy aktualnie omawiane na konferencji ONZ-owskiej w Rio de Janerio w 1992r., którą nazwano „Szczytem Ziemi”.

Wskazano, że tereny nadmorskie były zagrożone niszczącym działaniem burz, huraganów, cyklonów i innych zjawisk degradujących umocnienia naturalne i mechaniczne (falachrony, bulwary) wybrzeży.

W seminariach „warsztatowych” nawiązano do międzynarodowej konferencji „World Coast” (1993r.), do tak zwanej zrównoważonej gospodarki

i zarządzaniem wybrzeży morskich, rzecznych itp.

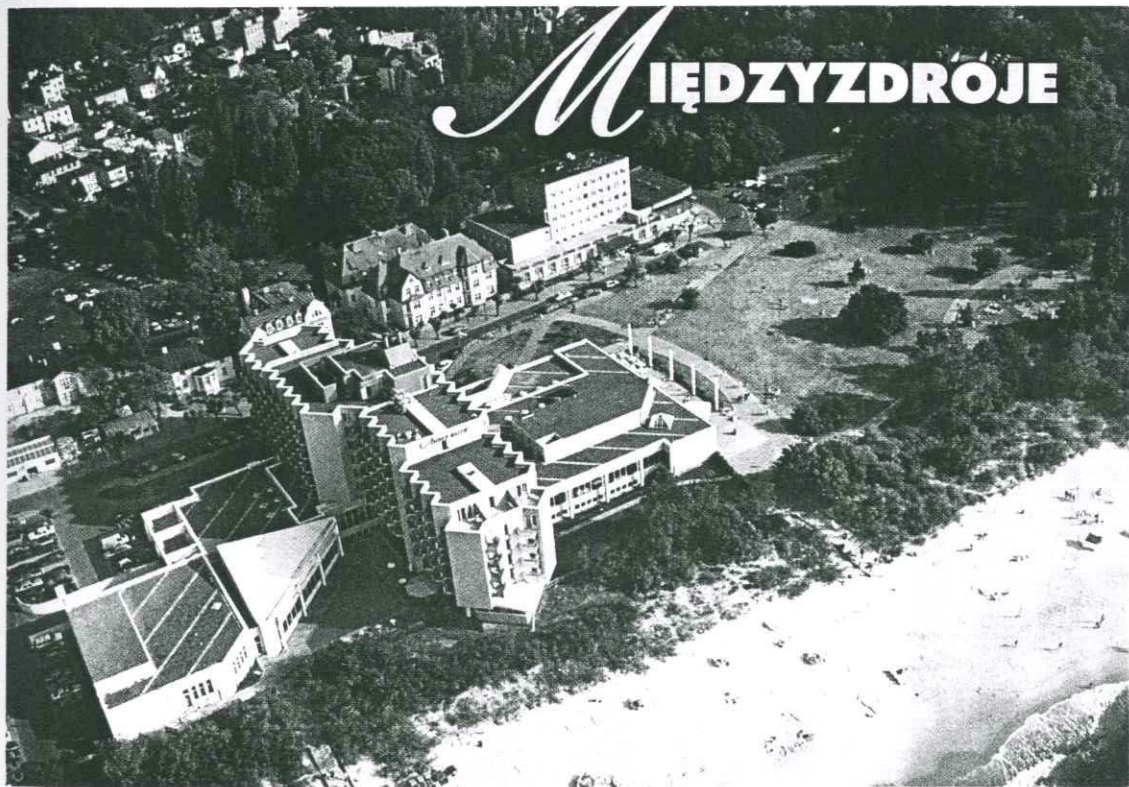
Polskie obszary przybrzeżne stanowią 1% powierzchni kraju i mieszka na niej 4% ludności kraju. Ze względu na prognozy gospodarcze i turystyczne, będzie przyrost liczby ludności, zatem wzrośnie degradacja środowiska przyrodniczego i można przypuszczać, utrudnienie życia mieszkańców na zasiedlonych obszarach wybrzeży.

„Amber Baltic” broni się przed Bałtykiem

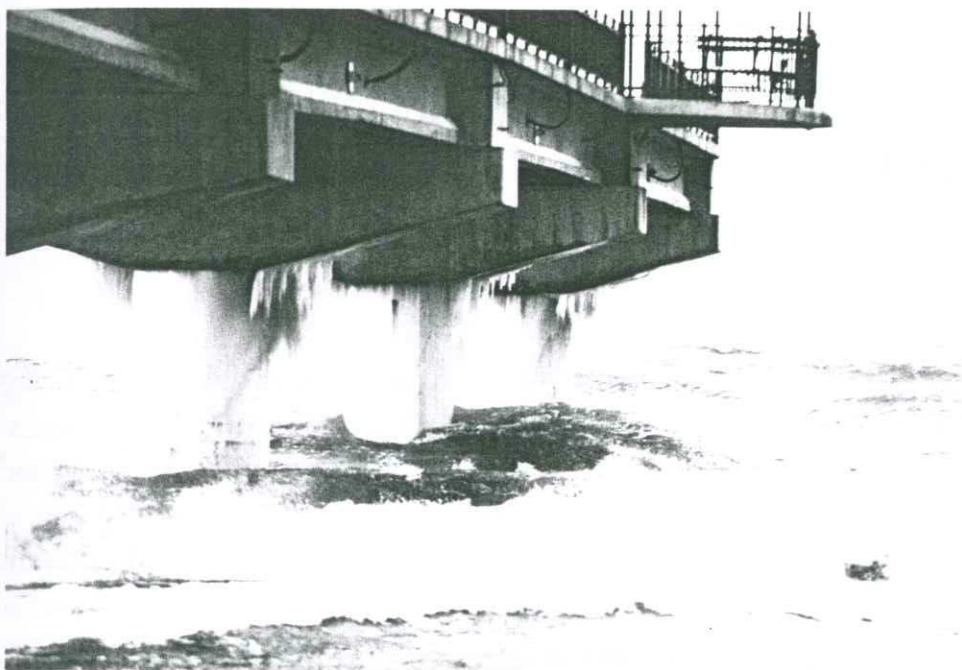
Po sztormach w roku 1995 hotel „Amber Baltic” w Międzyzdrojach znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Morskie fale coraz bardziej zbliżały się do jego fundamentów i groźba podzielenia losu ruin kościoła w Trzęsaczu stawała się coraz realniejsza. Od wczoraj właściciele i dyrekcja hotelu śpią spokojnie.

Właśnie wczoraj bowiem rozpoczęły się prace przy umacnianiu wydmy na 120-metrowym odcinku przed „Amber Baltikiem”. Prace wykonuje gdyńska filia szwedzkiej firmy „Stabilizator”, specjalizującej się w tego rodzaju przedsięwzięciach. Setki sześciennych pojemników wykonanych ze specjalnej niekorodującej siatki powleczonej tworzywem, wypełnia się kamieniami i po osadzeniu w odpowiednich punktach wydmy zalewa betonem. win.

Głos Szczeciński: „Amber Baltic” broni się przed Bałtykiem (win.); umocnił wydmy o długości 120 m przed hotelem oraz zlecił wmontowanie „Stabilizatora” chroniącego brzeg na wysokości fundamentów obiektu.

Hotel „Amber Baltic” od strony morza. W czasie sztormów odległość hotelu od spienionych fal morskich dochodzi do 6-7 metrów (!!).

Nastał czas jesienno-zimowych (1997/98) sztormów nad morzem. Co pokaże tegoroczna zima? Wydmy nie zabezpieczone, plaża bardzo obniżona od czasu sztormu w 1995r.

22 kwietnia (środa) 1998 roku

*Posiedzenie Rady Programowej Polsko-Holenderskiej
Współpracy Instytucjonalnej w Dorzeczu Odry.
Hotel „Rybak” Międzyzdroje*

Erik van Slobbe powiedział: „Mam tu na myśli kompleksowe ujęcie zagospodarowania rzeki Odry, które zakłada połączenie działań na rzecz użeglowienia Odry z ochroną przeciwpowodziową. Połączenie funkcji turystycznej i zaopatrzenia w wodę, ochrony środowiska i rewitalizacji dorzecza.

Wykład inauguracyjny V Posiedzenie Rady Programowej Programu Polsko-Holenderskiej Współpracy Instytucjonalnej w Dorzeczu Odry i III Forum Polsko-Holenderskie-Warsztaty na temat problemów prac czerpalnych w wyjściowych odcinkach rzek.

Na zdjęciu p. Erik van Slobbe. Sala Konferencyjna hotelu Rybak. M-je, dn. 22 kwietnia 1998r.

22 - 24 kwietnia 1998 roku
Międzyzdroje, Hotel „Rybak”

Według kalendarium programowego polsko-holenderskiej współpracy instytucjonalnej w dorzeczu Odry odbyło się bardzo dobrze przygotowane III Forum Polsko-Holenderskie. Warsztaty na temat problemów prac czerpalnych w ujściowych odcinkach rzek.

22 IV - V 1998r.

Posiedzenie Rady Programowej - Programu Polsko-Holenderskiej Współpracy Instytucjonalnej w Dorzeczu Odry

Prof. Janusz Zaleski koordynator programu rozwoju drogi wodnej Odry i utworzenia biura tegoż programu we Wrocławiu (modernizacja i odbudowa, ochrona i zapobieganie powodziom).

Oczekiwane efekty realizacji programu:

- aktywna sieć współpracy regionalnych instytucji w dorzeczu Odry,
- aktywna wymiana doświadczeń gospodarczych i wiedzy między polskimi i holenderskimi partnerami; regulacja rzek; wykorzystanie zbiorników retencyjnych; umacnianie brzegów; przemysł związany z wykorzystaniem wody, turystyka, zarządzanie rzeką, finansowanie, opracowanie projektów, tworzenie partnerstw publicznych i prywatnych.

Plan do 2 000 roku.

Trzy państwa Czechy, Niemcy i Polska - przygraniczne wspólne wydatki („Ujarzmianie Odry”)

Największe rzeki: Odra, Nysa Kłodzka, Bóbr, Nysa Łużycka, Bystrzyca, Kaczawa i Mała Panew.

Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (ODGW). Powierzchnia, która stanowi obszar działania ODGW - 50 tys. km, 3 500 kilometrów długości rzek i potoków. Majątek trwały (na 1996r.) 2 miliardy nowych złotych.

PROF. DR HAB. INŻ. WIADYSŁAW BUCHHOLZ
Instytut Morski w Szczecinie

MGR INŻ. ANDRZEJ NALBERCZYŃSKI
Przewodniczący
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

RYSZARD KOŚLACZ
koordynator programu Polska
IMS Sp. z o.o. we Wrocławiu

Polscy przedstawiciele Rady Programowej z Wrocławia i ze Szczecina.

Ryszard Kosierb urodził się 22.10.1950 roku w Opolu. Studiował na Akademii Rolniczej we Wrocławiu. W pracy zawodowej niemal od początku związany z Okręgową Dyrekcją Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Jest rzeczoznawcą Naczelnej Organizacji Technicznej Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych w zakresie gospodarki wodnej. Ukończył studium podyplomowe „Ochrona od powodzi i gospodarka wodna na zbiornikach retencyjnych”. W Akademii Rolniczej we Wrocławiu, wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska otworzył przewód doktorski na temat: „Sterowanie pojemnością zbiorników retencyjnych położonych na Nysie Kłodzkiej w okresie przepływu wód wezbraniowych”.

MAIPA

Program polsko-holenderskiej współpracy instytucjonalnej w dorzeczu Odry

Złota myśl: „Powodzenie opiera się na ciągłym przepływie nowych planów, pomysłów, kombinacji”. Władysław Bodnicki, 1910-1983, prozaik

2006 to też ładna liczba...

Wracam do sprawy programu odrzańskiego, gdyż to jest problem kluczowy dla rozwoju naszego regionu.

Program „Odra 2005” był opracowany przed wielką powodzią i aspekt ochrony przeciwpowodziowej w nim, oczywiście, nie dominował. Priorytetowo traktowano sprawy infrastruktury hydrotechnicznej i żeglugi.

Powódź z 1997 roku wiele zmieniła; dotyczy to również poglądów na Odrę. Po wyborach zmienili się także decydenci.

W koniecznej modyfikacji programu należało uwzględnić przede wszystkim wnioski z powodzi, ale także i preferencje nowych decydentów. Rozbudowano więc elementy działań proekologicznych i zapobiegających skutkom powodzi. Zmieniono priorytety. Na pierwszym miejscu postawiono właśnie działania przeciwpowodziowe (to chce finansować Bank Światowy), zaraz za nim ochronę czystości wód Odry i dorzecza, a uzyskanie warunków umożliwiających żeglugę na Odrze ma być niemal oczywistą konsekwencją realizacji zasadniczych kierunków.

Nową wersję programu nazwano „Odra 2006”, liczba 2006 miała odnosić się do roku 2006, lepiej ją traktować jako kolejny numer wersji. Uznano zresztą, że istotne jakościowe efekty powinny zostać osiągnięte najpóźniej w 2002 roku.

Mimo tych starań, sprawa nadal nie jest prosta, co dobitnie uwidoczniło się na ubiegotygodniowym spotkaniu w Zielonej Górze. Minister Widzyk (powódź) i minister Morawski (transport) okazali się zdeterminowanymi zwolennikami programu „Odra 2006”, widząc w nim troskę o żywotne interesy Polski i jej gospodarki, zaś wiceminister Gawlik (ochrona środowiska) i jego młodzi doradcy nadal uważają to wszystko za spisek przeciwko przyrodzie ojczystej, a jedyną formą żeglugi odrzańskiej, którą byliby skłonni zaakceptować, są łodzie turystyczne.

Wciąż nie ma jednolitego stanowiska rządu, co może zrodzić istotne problemy z wykorzystaniem pieniędzy z Banku Światowego na programy przeciwpowod-

ziowe. Groźny jest także pogląd ministra Gawlika, że program odrzański jest tylko jednym z wieluset różnych lokalnych programów nazywanych imionami rzek.

Zielonogórski zjazd wojewodów i przedstawicieli samorządów z województw dorzecza Odry odbył się po to, by uzgodnić poglądy przedstawicieli trzeciej części Polski w sprawie silnego wsparcia i wspierania programu, który czym prędzej powinien stać się strategicznym programem rządowym. Na szczęście, mimo polemik i chaosu długiej dyskusji, udało się przyjąć wsparte przez samorzą-

dowców stanowisko, w którym wojewodowie z dorzecza Odry:

- uznają program „Odra 2006” za udany kompromis pomiędzy głównymi celami,
- postulują, by program „Odra 2006” uzyskał rangę programu rządowego,
- apelują do samorządowców o podejmowanie uchwał uznających program „Odra 2006” za istotny dla rozwoju regionalnego.

Potrzebne jest jeszcze „tylko” porozumienie ośmiu ministrów w tej sprawie, przepchnięcie programu przez KERM i wniesienie pod obrady Rady Ministrów – a potem będzie już łatwiej! Ktoś jednak musi czuć się odpowiedzialny za całość sprawy. Nie wiadać, by tej roli podjął się któryś z wojewodów; będą więc musiały wystarczyć starania ministra Widzyka i jego wrocławskiego pełnomocnika do spraw programu „Odra 2006”.

MAREK TAŁASIEWICZ

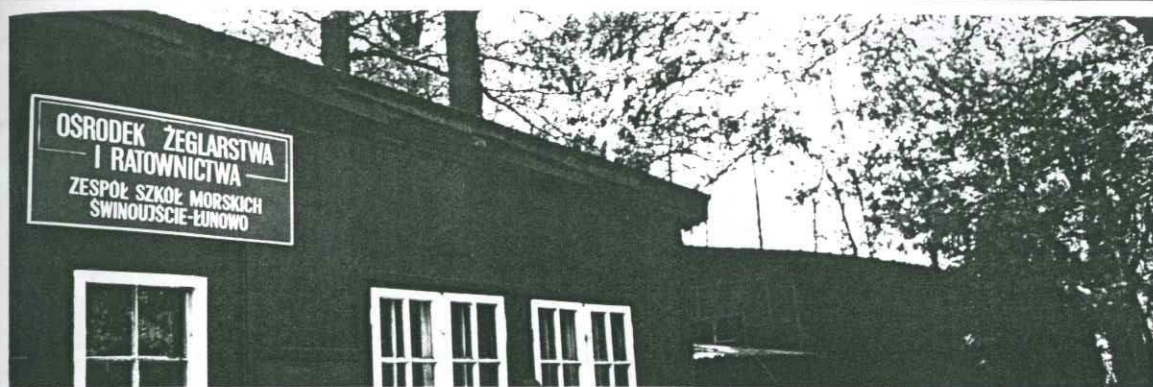
PS.

Program „Odra 2006” będzie przedstawiany i dyskutowany w Międzyzdrojach (23 kwietnia) i w Szczecinie (7 lub 8 maja).

**Bez gniewu
i zawziętości**

Artykuł Marka
Tałasiewicza
Członka Rady
Programowej -
pt. „2006 to
też ładna
liczba ...”
Bez gniewu
zawziętości.

Głos
Szczeciński,
18-19.04.98r.

ZESPÓŁ SZKÓŁ MORSKICH W ŚWINOUJŚCIU ISTNIEJE OD 38 LAT. MURY SZKOŁY OPUŚCITO DOTYCHCZAS PONAD 4100 ABSOLWENTÓW, W TYM OKOŁO 150 UCZNIÓW MIESZKAŃCÓW MIĘDZYZDROJÓW. WIĘKSZOŚĆ Z NICH PRACUJE NA TERENIE POMORZA ZACHODNIEGO I DOBRZE SŁUŻY NASZEJ GOSPODARCE MORSKIEJ.

SZKOŁA KSZTAŁCI MEODZIEŻ W NASTĘPUJĄCYCH ZAWODACH: TECHNIK NAWIGATOR, TECHNIK MECHANIK ORAZ TECHNIK OCHRONY ŚRODOWISKA.

DZIAŁAJĄCA W SZKOLE FILIA WYŻSZEJ SZKOŁY MORSKIEJ W SZCZECINIE PROWADZI STUDIA INŻYNIERSKIE NA WYDZIALE TRANSPORTU MORSKIEGO I NA WYDZIALE MECHANICZNYM.

SZKOŁA WYRÓŻNIA SIĘ BOGATĄ BAZĄ, DYDAKTYCZNA, (np. NOWOCZESNE GABINEY INFORMATYKI, NAWIGACJI, RATOWNICTWA MORSKIEGO). ZAJĘCIA PRAKTYCZNE UCZNIOWIE ODBYWAJĄ W DOBRZE WYPOSAŻONYCH WARSZTATACH SZKOLNYCH ORAZ NA STATKACH INSTRUMENTALNYCH WYŻSZYCH SZKÓŁ MORSKICH ORAZ NA „DARZE MŁODZIEŻY”. OD NIEDAWNA SZKOŁA WZBOGACIŁA SIĘ O WŁASNY OŚRODEK RATOWNICTWA I ŻEGLARSTWA KÓRZY SŁUŻY TAKŻE CAŁEJ MŁODZIEŻY NASZEGO REGIONU.

OTWARCIE SEZONU ŻEGLARSKIEGO W OŚRODKU ŻEGLARSKIM - ŁUNOWO - 1998 r

ZESPÓŁ SZKÓŁ MORSKICH W ŚWINOUJŚCIU JEST SZKOŁĄ, RESORTOWĄ, MINISTERSTWA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ O OGÓLNOPOLSKIM ZASIĘGU I REKRUTACJI. NALEŻY DO KLUBU PRZODUJĄCYCH SZKÓŁ.

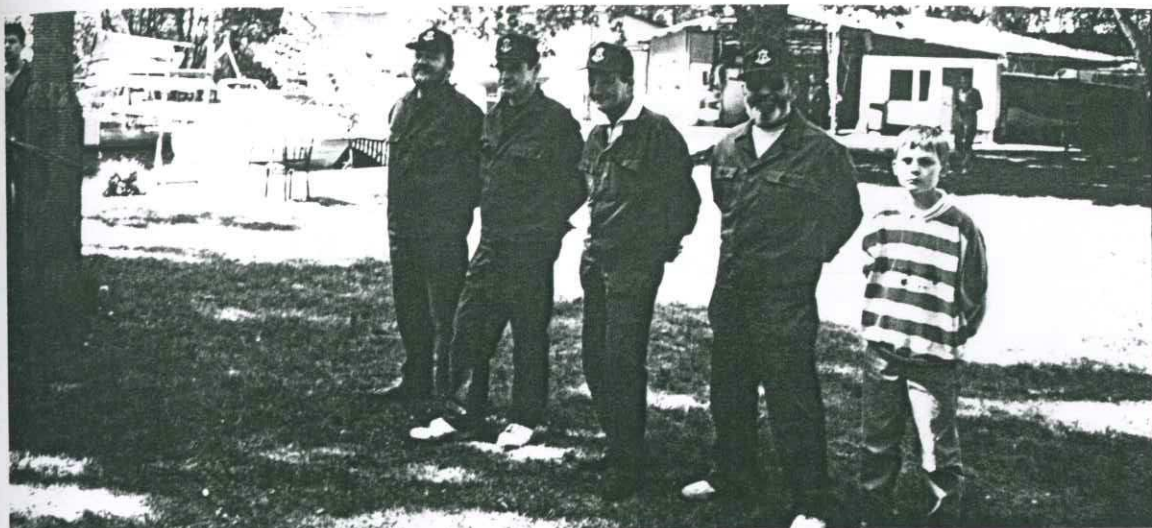
NA TARASIE KAWIARENKI OŚRODKA

OD LEWEJ: ROMAN DANILUK - KIEROWNIK OŚRODKA
 WOTCIECH PYZIK - KIEROWNIK WARSZTATÓW SZKOLNYCH
 IRENA WOŁOSZCZUK - Z-CA DYREKTORA SZKOŁY

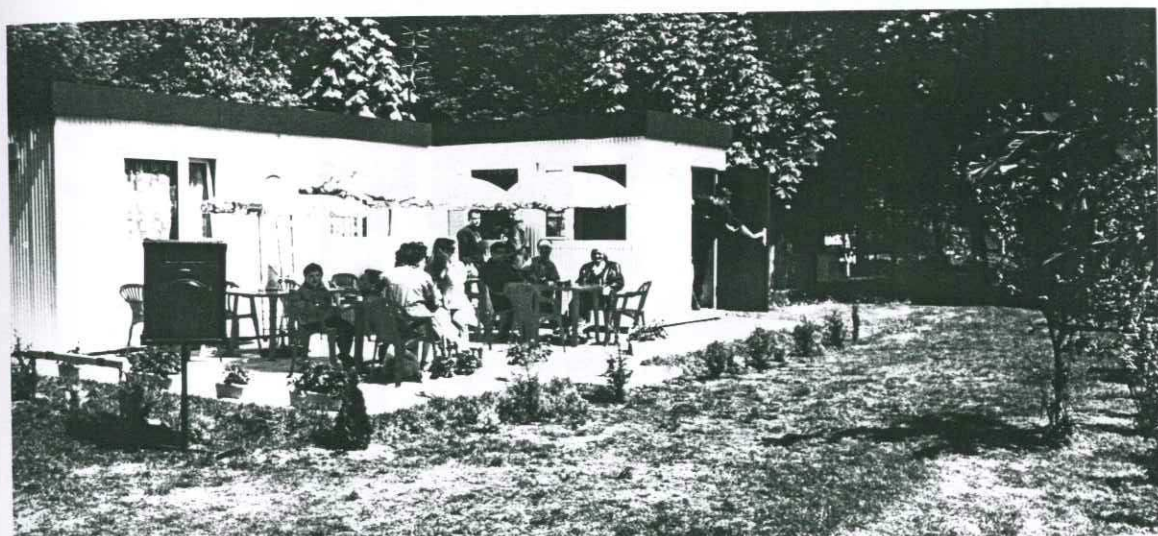
WSRÓD PRACOWNIKÓW ZESPOŁU SZKÓŁ MORSKICH JEST 12 MIESZKAŃCÓW
 MIĘDZYDROJÓW

SZKOLENIE ŻEGLARSKIE NA STOPIEŃ ŻEGLARZA JACHTOWEGO

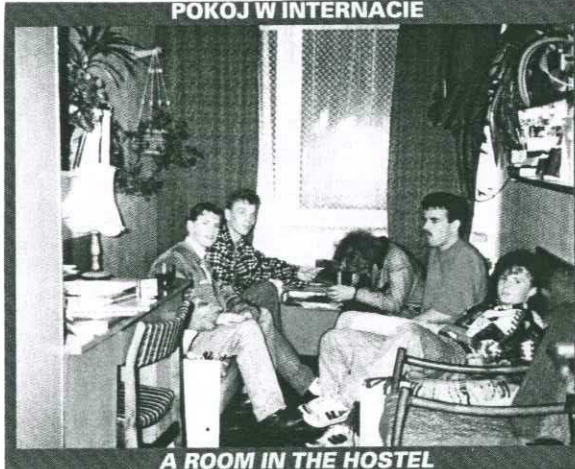
BOSMANI WACHTOWI OŚRODKA TO MIESZKAŃCY MIEDZYZDROJÓW.
OD LEWEJ : WIĘSTAW KOSTECKI, MARIAN SZYBKOWSKI, EUGENIUSZ SZYMCAK
JÓZEF LISZKA Z wnukiem.

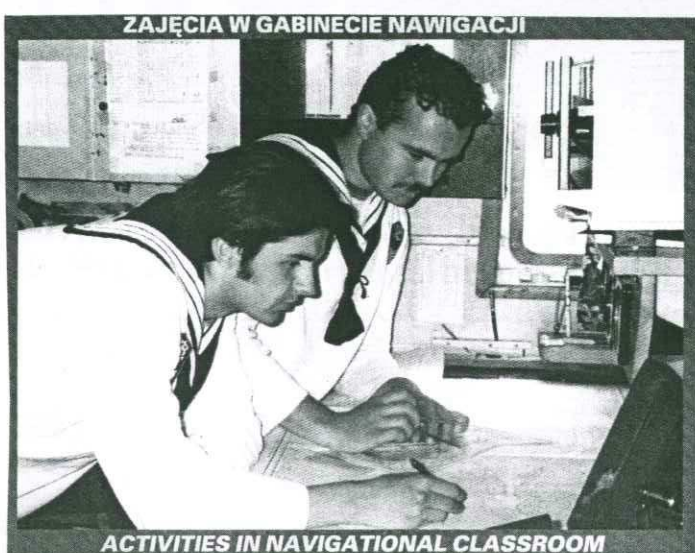

NOWY OBIEKT OŚRODKA - SALKA DYDAKTYCZNA I KAWIARENKA Z TARASEM.

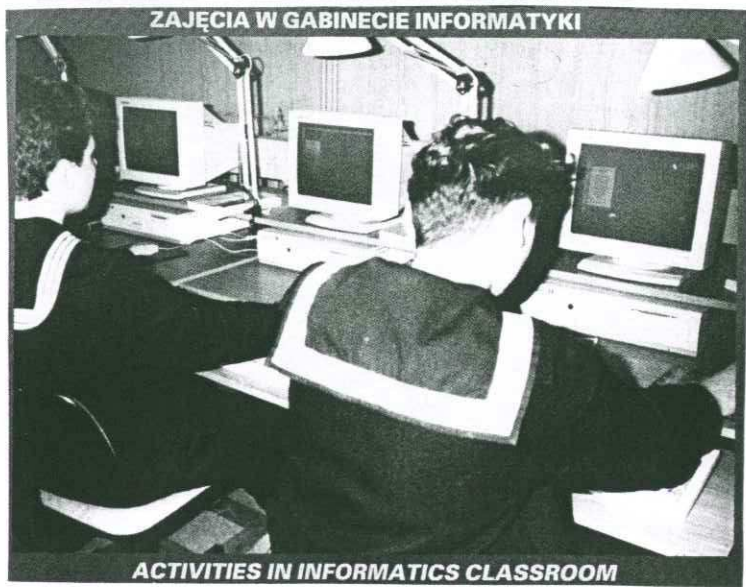

YACHT „ GALERA ” - ŁÓDŹ WIOŚCOWO-ZAGŁOWA TYPU „DZ” POD ZAGLAMI.

BUDYNEK INTERNATU**STUDENT'S HOSTEL****POKOJ W INTERNACIE****A ROOM IN THE HOSTEL****ZAJĘCIA WARSZTATOWE****AT THE SCHOOL WORKSHOP**

ACTIVITIES IN NAVIGATIONAL CLASSROOM

ACTIVITIES IN INFORMATICS CLASSROOM

Fot.: Daniluk

Praktykanci – uczniowie świnoujskiego
Zespołu Szkół Morskich na „Darze Młodzieży

Fot.: Daniluk

WACHTA TRAPOWA NA M/S "NAWIGATOR"

KEEPING WATCH - M/S "NAWIGATOR"

WOJTEK SŁODWIŃSKI
Z MIĘDZYZDRÓJÓW
ZA STEREM S/Y "DANIO"

CHŁOPCY Z MIĘDZYZDRÓJÓW NA POKŁADZIE "DARU MŁODZIEŻY"

PRZED WYRUSZENIEM W REJS SZKOLENIOWY.

WACHTA SŁUŻBOWA NA „DARZE MŁODZIEŻY”

*REPORTAŻE
KOMENTARZE
OPINIE*

Perła Bałtyku

Sto kilometrów od Szczecina, na Wyspie Wolin leżą Międzyzdroje, jedno z najpiękniejszych kąpielisk nadmorskich, a zarazem uzdrowisko. Różnią się one od innych miejscowości położonych nad Bałtykiem tym, że otacza je wspaniały Woliński Park Narodowy o niezwykle bogatej florze i faunie, przepięknych krajobrazach i czystym powietrzu. Międzyzdroje mają wspólną z innymi miejscowościami nadmorskimi — czystą i zdrową wodę, której niektórzy przypisują właściwości lecznicze. W Międzyzdrojach nie ma ani jednego zakładu przemysłowego, nawet siedziby większych zakładów usługowych — zlokalizowane są poza granicami miejscowości — zabudowy mieszkalnej i czasowo-uzdrowiskowej. Międzyzdroje z trzech stron otoczone są lasami, a czwartą stanowi otwarte, bezkresne morze.

Po wojnie Międzyzdroje szybko stały się bardzo popularne. Najpierw jako kąpielisko morskie i duże uzdrowisko, następnie jako miejscowość uzdrowiskowa. Pomimo swej skromności, braku eleganckich hoteli, luksusowych restauracji, nader skromnego zagospodarowania plaży i innych urządzeń, były przez wiele lat obok Sopotu jednym z najatrakcyjniejszych miejsc wypoczynku nad polskim morzem, zyskały sobie wielu sympatyków i wielbicieli. Szum morza, piękna piaszczysta plaża, pływające w powietrzu drobne słońca, zachodzące słońca z taflą wód, najwyższe w kraju drewnianej konstrukcji, bogactwo krajobrazów i niepowtarzalny wygląd klifów, to wrażenia które stały się magnesem dla osób przyjeżdżających tu wielokrotnie. W 1947 r. Międzyzdroje uzyskało prawa miejskie i herb — kotwica na tle fal morskich i zachodzącego słońca.

Popularność Międzyzdrojów rosła tak szybko, iż przysparzało to wielu kłopotów władzom miejskim, które musiały rozwiązywać trudne problemy. Do miasteczka mającego niewiele ponad pięć tysięcy mieszkańców stałych, przyjeżdżało w lipcu i sierpniu po około pięćdziesiąt tysięcy osób i drugie tyle w ramach wypoczynku niedzielnego. Według szacunków w słoneczne dni bywało jednocześnie około dwudziestu tysięcy osób na plaży. Na promenadzie nadmorskiej ograniczono nawet częściowo ruch samochodowy, gdyż ilość spacerowiczów nie mieściła się na chodnikach. Na blisko dwu kilometrowym odcinku ulicy Bohaterów Warszawy trwała tradycyjnie przez wiele lat samoczynna rewia mody pań prezentujących wszystko co miały najpiękniejszego.

Zarówno dzielnica nadmorska, jak i centrum miasteczka tonęło w kwiatach i zieleni, było czyste, nie narzekano na handel ani gastronomię. Międzyzdroje rozwijały się szybciej niż inne miejscowości nadmorskie. W krótkim też czasie zyskały sobie miano Perły Bałtyku.

Chociaż występowało w tym czasie również dużo dolegliwości trapiących szczególnie władze miasta, to jednak był klimat do ich likwidacji, łatwiej było je przewidywać. Wydaje się, iż przy prymitywnych na ogół warunkach, szczególnie w pierwszych latach, występowało zjawisko: kto lepiej? kto szybciej? kto pomysłowiej? I chociaż nie była to pełnia życia w znaczeniu wyłącznej samodzielności, to jednak nie czuło się przeszkód, hamulców, ograniczeń, szczególnie natury formalnej. Dobre przyjmowano za dobre. Niedomogi usuwano.

W tym czasie utworzono Woliński Park Narodowy, zbudowano nową szkołę i kilka bloków mieszkalnych, odbudowano uzdrowisko, uruchomiono dom kul-

tury, zorganizowano zespół chórny Bryza, zapoczątkowano organizację Festiwalu Pieśni Chóralnej, powstały Fundusz Wczasów Pracowniczych, Towarzystwo Miłośników Międzyzdrojów, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Spółdzielnia Rybacka Kotwica, Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska, Powstanie Spółdzielnia Spożywców Zgoda, rozpoczęto budowę oczyszczalni ścieków oraz podjęto szereg innych inicjatyw.

Abrazja i jej skutki

Abrazja — wyraz adekwatny w odniesieniu do zmian w Międzyzdrojach, które zapoczątkowane zostały na przełomie lat 1972—1973. Niszcząca działalność nie dotyczy w tym przypadku wybrzeża morskiego. Wiąże się natomiast z procesem upadku Międzyzdrojów, likwidacją terenowego organu władzy i administracji, kierownictw organizacji społecznych i politycznych. Decyzja w tej sprawie została podjęta bez konsultacji i wbrew woli społeczeństwa. Protesty nie miały żadnego znaczenia. Międzyzdroje stały się częścią Swinoujścia, które obejmowało 314 km kw. Było po Warszawie (485 km kw.) i Krakowie (322 km kw.) największym obszarowo miastem Polski. Unicestwiono wszystkie zamierzenia i inicjatywy, które miały służyć nie tylko mieszkańcom Międzyzdrojów, lecz napływającym tu wczasowiczom i kuracjom z całego kraju, a również z zagranicy. Okazał się zbędny aktyw społeczny złożony z doświadczonych i zaangażowanych ludzi, z których nikt nie chciał korzystać.

Niszcząca fala, która wbrew podstawowym założeniom odsunęła terenowy organ władzy i administracji od społeczeństwa, spowodowała ponadto:

1. likwidację Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, w tym grupy remontowo-budowlanej;
2. przeniesienie do Swinoujścia przedsiębiorstw budowlanych;
3. rozbiórkę kilku największych zakładów żywienia zbiorowego, niektórych sklepów i budynków mieszkalnych, które nie zostały zastąpione nowymi;
4. zaniechanie budowy szkoły średniej;
5. likwidację kolejowej stacji towarowej, której teren został zagospodarowany na ośrodek campingowy;
6. obniżenie poziomu w zaspokajaniu potrzeb społecznych we wszystkich dziedzinach, np. kultury, sportu, opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w towary itp.;
7. zaniechanie remontów budynków mieszkalnych doprowadzając je do stanu katastrofalnego;
8. zaniechanie remontów sieci wodociągowej;
9. wystąpienie szeregu dolegliwości na skutek likwidacji Urzędu Stanu Cywilnego i wszystkich innych stanowisk pracy Urzędu Miejskiego, w związku z czym mieszkańcy Międzyzdrojów z każdą najdrobniejszą sprawą musieli jeździć do Swinoujścia, tracąc wiele czasu;
10. całkowite zahamowanie spółdzielczego i komunalnego budownictwa mieszkaniowego i nie wprowadzenie do realizacji ani jednej inwestycji poza tym, co było już zatwierdzone lub rozpoczęte wcześniej;
11. odpływu młodych, wykształconych ludzi na skutek braku mieszkań i likwidacji niektórych zakładów pracy, które przenoszono do Swinoujścia;
12. wywiezienie sprzętu, urządzeń i domków ze stadionu sportowego oraz likwidację klubów sportowych.

W okresie, w którym w całej Polsce budowano, w tym zbudowano prawie od podstaw około jednej czwartej domów trzydziestopięcioletniego Swinoujścia, budynki w Międzyzdrojach rozpadały się na skutek braku remontów. Na uzbrojonych terenach rozbiono trawniki lub stawiano kioski. Nie sposób przedstawić wszystkich ujemnych skutków, strat materialnych i materialnych, jakie w tym czasie nastąpiły.

Co było przyczyną takiego stanu rzeczy? W moim odczuciu można to określić następująco:

- negacja ustaleń, jakie towarzyszyły włączeniu Międzyzdrojów do Swinoujścia, w tym uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej;

- władze Swinoujścia miały tak dużo własnych problemów, iż nie były w stanie zajmować się Międzyzdrojami. Miejska Rada Narodowa Swinoujścia przez 12 lat nie poświęciła ani jednej sesji problemom Międzyzdrojów. Jediną bodajże była ta, na której stanęła sprawa oderwania się Międzyzdrojów od Swinoujścia;

- żadna z władz zwierzchnich nie zainteresowała się w stopniu dostatecznym tym problemem;

- każdy odruch Międzyzdrojan był tłamszony przez stanowiącą przytłaczającą większość we wszystkich władzach obywateli Swinoujścia. Abracją zostało objęte wszystko, czego mogła dosięgnąć.

Międzyzdroje nie żyją swoim własnym życiem. Ich istnienie i rozwój ściśle łączy się ze świadczonymi przez nie usługami na rzecz setek tysięcy obywateli całego kraju, przyjeżdżających tu na wypoczynek i po zdrowie. Wymaga to dostosowania do aktualnych potrzeb infrastruktury, w tym szczególnie urządzeń komunalnych. Jakie tendencje występowały w tym zakresie, można wywnioskować z artykułu zamieszczonego w tygodniku Prawo i Życie z dnia 7 września 1975 r., w którym nad tytułem Siona kropla morskiej wody, jest następujący dopisek: *gdyby można radykalnie: stanąć na drodze, nie upuścić turystycznej nawalnicy (takie sny miewają naczelnicy miast). Ciśnie się na usta pytanie, kogo nie upuścić? Mieszkańców Szczecina, Warszawy, Łodzi, Krakowa, zagłębia węglowego czy miedziowego? Bo to przecież oni tu przede wszystkim przyjeżdżają.*

Jednak mimo braku właściwych, zgodnie z potrzebami działań, do Międzyzdrojów przyjeżdżało coraz więcej osób z tym, że warunki ich wypoczynku pogarszały się z roku na rok. Plaża była coraz brudniejsza. Przy wjeździe do miasta urządzono duże, nie osłonięte nawet wysypisko śmieci i przepompownie ścieków, przywożonych w znacznych ilościach ze Swinoujścia. To jest właśnie to, co Międzyzdroje po ich zawłaszczeniu otrzymały. Przyjeżdżający do Międzyzdrojów kuracjusze i wczasowicze już dawno zapomnieli o Perle Bałtyku. Mówili poprostu — wszędzie brudno — gdzie się podziały dawne Międzyzdroje?

Anabioza

Trwająca przez wiele lat degradacja Międzyzdrojów dostrzegana była szczególnie przez tę część społeczeństwa, która pamiętała lepsze czasy, okres w którym mieszkańcy, nie mieli tytułu uciążliwości, gdy Międzyzdroje kwitły, tchnęły życiem, lepiej mogły służyć całemu krajowi. Mówiono o tym na różnego rodzaju naradach i zebraniach, początkowo nie w celu oddzielenia Międzyzdrojów od Swinoujścia, lecz dla poprawy sytuacji. Poprostu chodziło o to, by władze Swinoujścia dostrzegły, iż dzieje się źle i trzeba coś usprawnić.

Jednak wypowiedzi te nie trafiały do ich uczuć. Nie chciano o tym mówić. Trwające na przestrzeni wielu lat dyskusje, były zaledwie tolerowane i to jako zło konieczne. U wielu mieszkańców Międzyzdrojów wystąpiło zwątpienie czy w ogóle warto mówić i czy można dla upadającego kurortu cokolwiek zrobić. Praktycznie Międzyzdroje nie miały reprezentacji politycznej ani administracyjnej. Szczątkowe ogniwa jakie jeszcze pozostały, podporządkowane były władzom Swinoujścia, a tam wszystkie wnioski tonęły jak w otchłani. Uwagi działaczy społecznych nie miały szans poważnego potraktowania, zresztą niektórzy Międzyzdrojanie mieli już dosyć przytyków na temat swoich spostrzeżeń. Radni z Międzyzdrojów wchodzący w skład Miejskiej Rady Narodowej nie mieli siły

przebiecia przy sześciokrotnie większej reprezentacji Swinoujścia. Pokpiwano sobie z nich czasami.

Inicjatywa w sprawie utworzenia nowej jednostki administracyjnej, miasta i gminy Międzyzdroje, wpłynęła z grona osób, które uważały, iż Międzyzdroje powinny stać się uzdrowiskiem służącym całemu krajowi i została poparta przez wszystkie organizacje polityczne, społeczne oraz radnych z terenu Międzyzdrojów, pobliskiej Wapnicy i Lubinia.

Pierwszy ustny wniosek został zgłoszony w tej sprawie na konferencji Komitetu Miejskiego PZPR w Swinoujściu w kwietniu 1981 r., w wyniku czego 6 maja tegoż roku odbyło się w Międzyzdrojach wyjazdowe posiedzenie Egzekutywy KM PZPR z udziałem władz administracyjnych. Już wtedy władze polityczne przychylnie ustosunkowały się do tej sprawy, natomiast władze administracyjne zajęły stanowisko negatywne. W dniu 11 maja 1981 r. został powołany przez organizację społeczne Międzyzdrojów Komitet Obywatelski, którego zadaniem było podjęcie działań w zakresie przywrócenia samodzielności administracyjnych Międzyzdrojom przez oddzielenie ich od Swinoujścia.

Komitet Obywatelski opracował wystąpienie do Wojewody Szczecińskiego 25 maja 1981 r. wysyłając kopie Przewodniczącemu Miejskiej Rady Narodowej oraz Prezydentowi miasta Swinoujście. Niestety, pisma te pozostały bez odpowiedzi. Rzekomo zaginęły. Na interpelację radnego z Międzyzdrojów na sesji Miejskiej Rady Narodowej w Swinoujściu również nie odpowiadano. Wynikało, iż władze terenowe nie zamierzają podejmować tego tematu. Być może liczyły na wygaśnięcie inicjatyw i emocji mieszkańców Międzyzdrojów. Należy podkreślić iż niemal całe społeczeństwo miasta solidaryzowało się ze zwolennikami nowych, samodzielnych Międzyzdrojów. Było dużo deklarujących chęć pomocy w różnych działaniach. Jakkolwiek władze terenowe nie dawały odczuć, iż problem ten wogóle interesuje je, to zdarzało się, iż niektóre osoby zajmujące w Swinoujściu kierownicze stanowiska twierdziły, iż szybciej im kaktus na dłoni wyrośnie, niż Międzyzdrojom zostanie przywrócona samodzielność.

Sprawa bardzo nabrzmiała, gdy Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkańcовой w Swinoujściu rozpoczęło likwidację Oddziału w Międzyzdrojach; zaczęto wywozić sprzęt, a nawet zwalniać pracowników. Było to niesłuszne ze względów na powiększenie się dolegliwości mieszkańców Międzyzdrojów, a również ekonomicznych. Reakcją na te i inne niekorzystne działania było przejście inicjatywy przez Obywatelski Komitet Odrodzenia Narodowego w Międzyzdrojach.

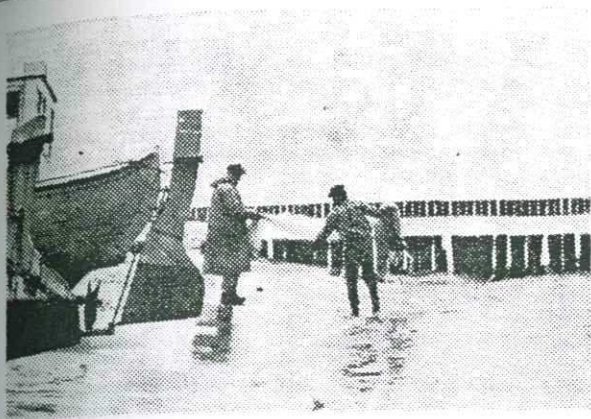
30 grudnia 1982 r. opracowano wystąpienie do Ministra Administracji i Gospodarki Przestrzennej w Warszawie w sprawie przywrócenia Międzyzdrojom samodzielności administracyjnej, wnosząc utworzenie miasta i gminy przez włączenie doń przyległych miejscowości. Wniosek ten został podpisany przez jedenaście organizacji politycznych i społecznych reprezentujących środowisko i zawierał bardzo szczegółowe uzasadnienie. Dowodem na to, iż Ministerstwo poważnie potraktowało sprawę, były kolejne następujące po sobie działania:

- wojewoda szczeciński wystąpił pismem z 1 kwietnia 1983 r. do Miejskiej Rady Narodowej w Swinoujściu o rozpatrzenie tej sprawy na sesji i przekazanie mu opinii;

- egzekutywa Komitetu Miejskiego PZPR w Swinoujściu na posiedzeniu wyjazdowym odbytym 5 maja 1983 r. w Międzyzdrojach, podjęła uchwałę aprobującą wniosek OKON o oddzielenie Międzyzdrojów od Swinoujścia;

- Miejska Rada Narodowa w Swinoujściu na sesji wyjazdowej, odbytej 18 maja 1983 r. w Międzyzdrojach po bardzo burzliwej dyskusji, podjęła jednogłośnie uchwałę wyrażającą zgodę na oddzielenie od Swinoujścia Międzyzdrojów;

- 23 maja 1983 r. odbyło się podsumowanie wyników kontroli przeprowadzonej przez Urząd Wojewódzki w zakresie oceny funkcjonowania służb administracyjnych i gospodarczych Swinoujścia na rzecz Międzyzdrojów. Wojewoda ocenił działalność Swinoujścia na niedostateczny;

Na przystani rybackiej w Międzyzdrojach.
Fot. Z. Maciejowski

● 12 kwietnia 1983 r. OKON w Międzyzdrojach otrzymał pismo Ministerstwa Administracji i Gospodarki Przestrzennej informująca go że, sprawa jest w trakcie rozpatrywania;

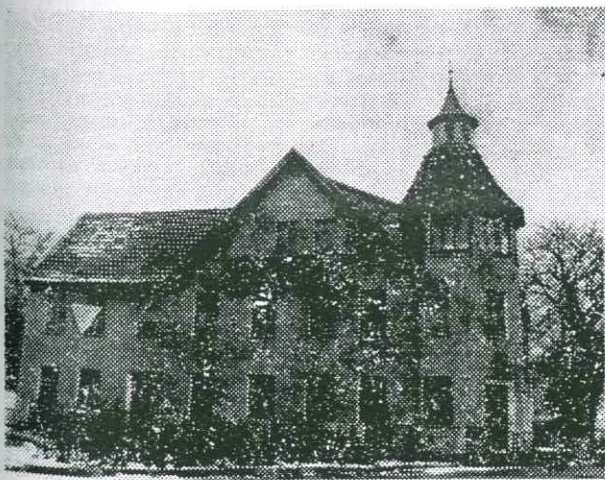
● pismem z 14 czerwca 1983 r. Ministerstwo A i GP powiadomiło OKON w Międzyzdrojach, iż Wojewoda podjął działania mające na celu radykalną zmianę sytuacji na korzyść mieszkańców Międzyzdrojów oraz o ile sytuacja do końca br. nie ulegnie zmianie satysfakcjonującej mieszkańców Międzyzdrojów, wniosek zostanie ponownie rozpatrzony pod kątem utworzenia samodzielnej jednostki administracyjnej;

● pismem z 29 lipca 1983 r. OKON poinformował Wojewodę oraz Ministra A i GP, iż sytuacja w Międzyzdrojach ulega dalszemu pogorszeniu;

● pismem z 10 października 1983 r. Ministerstwo A i GP powiadomiło OKON w Międzyzdrojach o podjętych przez Wojewodę działaniach w kierunku poprawy warunków życia mieszkańców Międzyzdrojów;

● 16 października 1983 r. odbyło się posiedzenie Społecznej Rady Konsultacyjnej przy Wojewodzie Szczecińskim, która po rozpatrzeniu opracowanej ekspertyzy przez Ośrodek Informacji Naukowej i Postępu Techniczno-Organizacyjnego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie INTORG w sprawie potrzeb i możliwości usamodzielnienia administracyjnego Międzyzdrojów pozytywnie ustosunkowała się do wniosku OKON w Międzyzdrojach w sprawie oddzielenia Międzyzdrojów od Swinoujścia;

● pismem z 28 października 1983 r. Wojewoda zawiadomił OKON w Międzyzdrojach o wystąpieniu z formalnym wnioskiem do Ministra A i GP w sprawie utworzenia Miasta i Gminy Międzyzdroje (zgodnie z obowiązującymi przepisami). (Pozytywne stanowisko Społecznej Rady Konsultacyjnej oraz bardzo wnikliwie opracowana przez INTORG ekspertyza, przekonała władze wojewódzkie o słuszności inicja-

Siedziba PTTK w Międzyzdrojach.
Fot. A. Mleczko

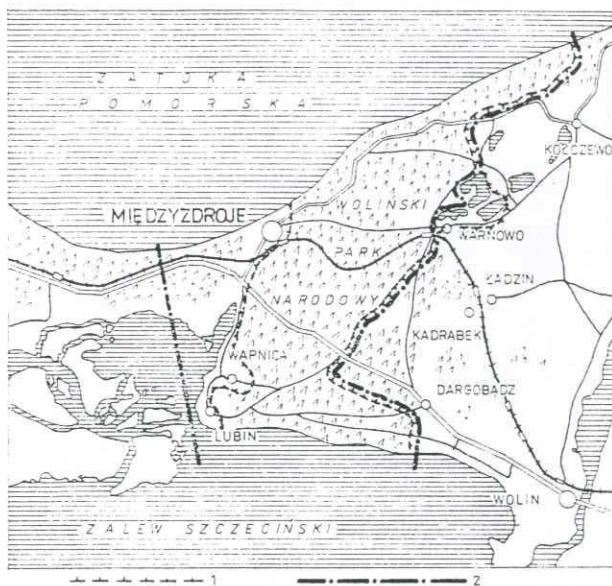
tyw Międzyzdrojów). Od tego czasu OKON w Międzyzdrojach utrzymał bieżący kontakt z A i GP i był na bieżąco informowany o postępujących działaniach;

● niepokój zapanował, gdy ukazało się Rozporządzenie Rady Ministrów z 26 grudnia 1983 r., które wstrzymywało zmiany granic jednostek administracyjnych do 31 grudnia 1984 r., co jednak nieobjęło sprawy oddzielenia Międzyzdrojów;

● pismem z 12 marca 1984 r. Ministerstwo A i GP powiadomiło OKON w Międzyzdrojach, iż w dniu 3 marca 1984 r. zostały podpisane rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia miasta Międzyzdroje oraz przez Ministra A i GP w sprawie utworzenia Gminy Międzyzdroje;

● w dniu 16 marca 1984 r. została podjęta uchwała przez Wojewódzką Radę Narodową w Szczecinie w sprawie utworzenia nowej jednostki administracyjnej — Miasta i Gminy Międzyzdroje;

● w dniu 21 marca 1984 r. wybrano na pierwszej sesji — Radę Narodową Miasta i Gminy Międzyzdroje.

Granice: 1. Wolińskiego Parku Narodowego, 2. miasta i gminy Międzyzdrojów.

Zakończyła się walka o prawo do przywrócenia tożsamości Międzyzdrojom. Była to walka trudna, w której działacze społeczni nie liczyli się ze skutkami własnego ryzyka. Istotą sprawy był cel. Międzyzdroje wróciły na mapę Polski — (już nie jako Swinoujście).

Miasto i gmina Międzyzdroje obejmuje 119,1 km² powierzchni (miasto 4,4 km², gmina 114,7 km²). Zaludnienie wynosi 6,4 tys. osób, w tym 5,4 tys. ludzi w mieście. Pod wieloma względami nowa jednostka administracyjna jest nietypowa, ponieważ aż 51 proc. powierzchni (60 km²) zajmują wody Zalewu Szczecińskiego, a 41 proc. (49 km²) — lasy. Na terenie zabudowane, drogi, kolej i nieużytki przypada 6 km², a na użytki rolne — tylko 4 km². Na tym terenie znajduje się prawie cały Woliński Park Narodowy (48 km²) tj. 40 proc. powierzchni jednostki administracyjnej (bez jez. Czajcze, Warnowo i Pomysławskiego).

Co dalej?

W marcu minął rok od ukazania się rozporządzeń o utworzeniu Miasta i Gminy Międzyzdroje. Powstały władze i organa administracyjne, organizacje polityczne i społeczne. Czy zostaną spełnione oczekiwania mieszkańców oraz setek tysięcy kuracjuszy, wczasowiczów, turystów i młodzieży, tak licznie tu przybywającej.

Nie łatwa to sprawa. Międzyzdroje w dniu ich usamodzielnienia były nagie. Zdążono je rozebrać ze wszystkiego co tylko było możliwe. W artykule Morza i Ziemi z 22 września 1983 r. napisano: *wszystko wskazuje na to, że jeśli dojdzie do rozwoju — w Międzyzdrojach pozostaną tylko gołe mury bazy tech-*

niczej. Bo budynków rozebrać się nie da. Było to przewidujące spojrzenie. Nic z majątku ruchomego nie pozostało za wyjątkiem tego, co doszczętnie wyeksploatowano — jeszcze nie ziemi, ale przydatność do użytku wątpliwa.

Budynki też z braku opieki uległy zniszczeniu. Wicewojewoda znający sprawę na podstawie wyników kontroli, powiedział: 90 proc. państwowych budynków nadaje się do rozbiórki. Chodzi tu o budynki komunalne. Potrzebne są środki pieniężne, dokumentacja, materiały, wykonawcy i organizatorzy robót. Należałoby zacząć od utworzenia MPGKiM oraz zakładu remontowo-budowlanego. Jak dotychczas sprawa nie ruszyła z miejsca. Przyczyn jest wiele, a przede wszystkim struktury. Jak długo jeszcze będą pokutować przestarzałe schematy?

Władze wojewódzkie nie rozpieszczają Międzyzdrojów. Traktują je, jak każdą inną z 53 miast i gmin, których taki kataklizm nie dotknął. Są już wprowadzić obietnice, do realizacji jednak daleko. Nowy aparat administracyjny ma do pokonania wiele trudności.

Duże zadania są przed Radą Narodową Miasta i Gminy, która jeżeli ma ambicje społeczne oczekiwanych, musi działać operatywnie. Ilością uchwał i regulaminów nie buduje się domów. Inny czas i inne zadania stoją przed radami. Należy szukać takich form, które pozwolą na pokonywanie trudności i rozwiązywanie problemów.

Usamodzielnienie administracyjne Międzyzdrojów przysporzyło im nowych nieprzyjaciół. Są to między innymi ci, którzy utracili prawo ingerowania w sprawy Miasta i Gminy. Niektórzy nawet obrazili się z tego powodu. Cięża na nich stare przyzwyczajenia. Są i tacy, którzy korzystając z niedoświadczenia młodej kadry, próbują decydować w sposób im nie należny w sprawach, w których są obecnie tylko wykonawcami.

Na temat trudnej drogi do samodzielności pisał Kurier Szczeciński (14 lutego 1984 r.): *Jest ona bardziej trudna, niż by się to mogło wydawać. Poprzednio Międzyzdroje wykorzystywane były na mocy zwierzchnictwa administracyjnego, dziś niektórzy próbują to robić inaczej — niby to na zasadzie wciskanej pomocy, formami ekonomicznymi, poprzez spółki, do których trudno mieć zaufanie. Co jest w podtekście propozycji, pokaże czas. Jedno jest pewne. Międzyzdroje muszą obrać sobie własną drogę.*

Kilka lat temu wstecz pokutowały w Swinoujściu teorii, by Międzyzdroje zostały sypialnią ludzi swinoujskich zakładów pracy. Dobrze, że tak się nie stało.

Międzyzdroje nie żyją dla siebie. Są miejscem wypoczynku ludzi z całego kraju i szerzej trzeba na te sprawy patrzeć. Potrzeby paru tysięcy mieszkańców, to tylko cząstka tego, co ma służyć setkom tysięcy osób przyjeżdżających tu by leczyć się i wypoczywać. To miejscowość do której jest dobry dojazd, ma obok czystego morza i pięknych lasów Wolńskiego Parku Narodowego wystarczający zasób wody i spełnia warunki, by ponownie została sławnym kurortem Perla Bałtyku.

Słona kropla morskiej wody, o której pisało Prawo i Życie przyda się zdrowiu wielu obywateli naszego kraju. I właśnie dlatego zdewastowanym i ograbionym Międzyzdrojom trzeba pomóc.

Pomimo bardzo złożonej sytuacji, nowe władze Miasta i Gminy Międzyzdroje podejmują szereg przedsięwzięć, które w najbliższej przyszłości powinny przynieść wiele ulg mieszkańcom i stworzyć warunki do rozwoju usług uzdrowiskowo-wczasowych i turystycznych, służących całemu krajowi. Należą do nich:

- zainicjowanie opracowania nowego programu przestrzennego zagospodarowania Miasta i Gminy Międzyzdroje. Architekt wojewódzki zadeklarował wykonanie tegoż do końca 1985 r.;
- poprawa zaopatrzenia miasta w wodę pitną. Zasoby wody, jakimi dysponują Międzyzdroje pokrywają potrzeby również uwzględniając perspektywę ich rozbudowy. Trudności w zaopatrzeniu w wodę wynikają ze starej, nie dostosowanej do potrzeb instalacji rozpraszającej ją do budynków, zbudowanej około sześćdziesięciu lat temu, gdy Międzyzdroje przyjmowały pięć procent osób w stosunku do obecnej chwili. Przepięć procent osób w tym czasie zwężeniu i nikt nie pomyślał o ich wymianie;

- poprawa zaopatrzenia w wodę pitną miejscowości wchodzących w skład Gminy Międzyzdroje, szczególnie Lubina i Wapnicy. Okazało się, iż są tam czynne studnie głębinowe, posiadające odpowiednie jej zasoby, które nie były wykorzystywane, a wodę dowozono tam beczkowozami;
- podjęcie inicjatywy budowy domów mieszkalnych zarówno spółdzielczych, jak i komunalnych, co spotkało się z poparciem władz wojewódzkich;
- uzyskanie akceptu władz wojewódzkich oraz zabezpieczenie środków na opracowanie dokumentacji techniczno-robotniczej remontu kapitalnego mola, grożącego zawaleniem się z braku konserwacji;
- rozbudowa przedszkola, w tym zabezpieczenia środków na prace przygotowawcze tej inwestycji;
- budowa dróg na terenie gminy, szczególnie w Lubiniu i Wapnicy co wchodzi w 1983 r. w fazę wykonawstwa;
- inicjatywa budowy rejonowej ciepłowni w Międzyzdrojach. Stworzy to warunki do rozwoju nowego budownictwa oraz do wykorzystania kilkudziesięciu budynków wczasowych w ciągu całego roku, a które przez osiem miesięcy są wyłączone z użytku i niszczeją;
- budowa biologicznej oczyszczalni ścieków (zrealizowano tylko część mechaniczną);
- poprawa i rozszerzenie działalności służby zdrowia i wykorzystanie nowoczesnego gabinetu stomatologicznego, od czasu dostarczenia, nie zagospodarowanego.

Dąb Prastary w Wapnicy.

Fot. B. Jakuczun

To tylko cząstka podejmowanych przez Radę Narodową i naczelnika miasta i gminy działań. Jest ich tak dużo, i wszystkie są tak pilne, iż trudno ustalić kolejność ich realizacji. Szczęśliwie się składa, że w zasadzie wszystkie poczynania mają akcept społeczny i deklarację pomocy ze strony władz wojewódzkich. Niektóre z wymienionych zadań zostały przyjęte do realizacji w ramach programu wojewódzkiego, inne będą wykonywane własnymi siłami. Gdyby nie utworzono nowej jednostki Miasta i Gminy Międzyzdroje, prawdopodobnie nikt by nie podniósł tych problemów i nie zajął się nimi. Abrakadabra rozszerzyłaby się na ludzi, rzeczy i środowisko.

Stają się faktem, iż Miasto i Gmina Międzyzdroje ma swoje władze, które znają potrzeby, robią wszystko co w istniejących warunkach jest możliwe, ażeby jutro było lepsze od wczoraj.

Zamiast koszy plażowych - topless i telefony komórkowe

Międzyzdroje niegdyś słynne były ze swych plażowych koszy. Wakacyjna stolica Pomorza Zachodniego, każdego lata wypełniona była wczasowiczami do granic swych możliwości. Po 1989 roku Międzyzdroje na popularności nieco straciły, teraz jednak na powrót wracają do łask. „Klimat“ plaży jednak już nie ten!

Dzień na plaży w Międzyzdrojach zaczyna się od poszu-

Fot.: M. Holiat

kiwania wolnego kawałka piasku, żeby można było kocyk lub choćby ręczniczek rozłożyć. W mniej słoneczne dni problemów nie ma, lecz gdy pogoda dopisuje, a jest akurat weekend, plaża przypomina różnobarwne mrowisko. Na spoconych ciałach – pokaz mody. Kostiumowa rewia trwa od rana do późnych godzin wieczornych. Na znacznej części strojów kąpielowych już z daleka zobaczyć można dużymi literami wypisane nazwy znanych i oczywiście bardzo drogich firm. Co ciekawsze, kostiumowe szaleństwo przenosi się z plaży na deptak i molo.

Na plaży trudno znaleźć w tej chwili biegające i kąpiące się na golaska dzieci. Zamków i budowli z piasku też jakoś nikt już nie buduje. Plaża bez golasków to jednak nie plaża, tego roku jednak rozbierają się dorośli. Panie, zachęczone zachodnią modą nie wstydzą się już swych ciał, choć kontrowersji taka forma opalania wzbudza jeszcze wiele. Zadowoleni są natomiast panowie, którzy panie w toplessie otaczają wianuszkiem tęsknych spojrzeń i westchnień.

W tym roku, na plaży królują również telefony komórko-

we. Niewielkie „zabaweczki“ lśnią w rękach dużych, opalonych i silnych młodych mężczyzn, którzy ostentacyjnie się z nimi obnoszą, aby każdy mógł sobie te cacka obejrzeć i ewentualnie pozazdrościć. A jaki jest na to podryw!!!

Do łask powrócili również panowie z konikami, pieskami i... węzami, którzy chodząc po plaży zachęcają do robienia sobie zdjęć przy zmęczonych upałem zwierzętach. Ceny niewysokie, gdzieś w granicach 10 zł więc powodzenie mają niezłe. A jeszcze plażowi sprzedawcy lodów! O dziwo w tym roku lodziarzy jest nieco mniej, natomiast do szturmu przystąpili sprzedawcy kukurydzy.

No i hit sezonu – superszybkie, superhataśliwe i superniebezpieczne motorówki. Te cudeńka pływają sobie kilkadziesiąt metrów od plaży, a zaledwie kilka od kąpiących się wczasowiczów, potwornie zanieczyszczając i tak już wątpliwej jakości powietrze. No cóż, panowie na motorówkach czują się pewnie jak macho, a o wygodzie i bezpieczeństwie plażowiczów niewiele myślą. Wypadków na razie nie było, jednak jak długo jeszcze?

(joma)

Głos Szczeciński Nr 194 z dn. 20.08.1997r.

Międzyzdroje niegdyś słynne były ze swoich plażowych koszy ...Wczoraj i dzisiaj Międzyzdrojów. „Plaża, w głębi Kawcza Góra. Fot. M. Przysiecki

29 kwietnia 1998 roku

Kaplica „Gwiazda Zaranna” będzie świętować Jubileusz 100-lecia działalności pracy duszpasterskiej oraz samarytańskiej

“Gwiazda Zaranna” u progu 100-tki

W pierwszych dniach listopada odwiedzający nas turyści przystawali wokół kapliczki na ulicy Krótkiej 5. Gospodarujące tam Zakonnice ze Zgromadzenia Sióstr Boromeuszek cieszyły się postępem robót dekarских. Już 10 dnia tego miesiąca lśniła nową blacharką wieżyczka nad stuletnią świątynią.

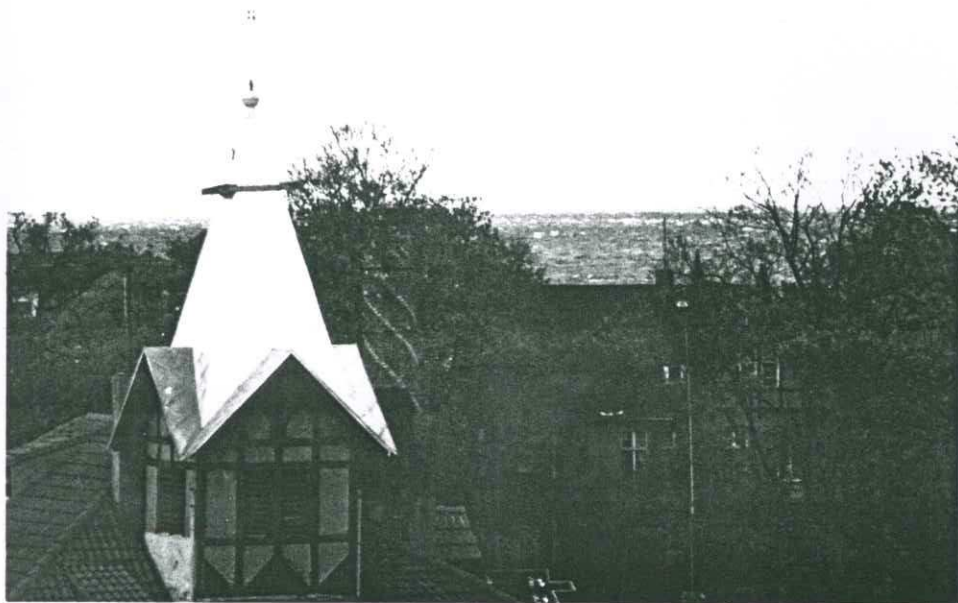
Na rok przed końcem tysiąclecia minie sto lat funkcjonowania tej miniparalii rzymskokatolickiej. Właśnie w kompleksie budynków na skarpie Słowianie rozważali prawdy ponadczasowe - biblijne. Różne były dzieje kaplicy.

- Najkrótsza droga do nieba przez “Stella Matutina” - taka propozycja sposobu ziemskiego trwania powtarza się codziennie. J. Chyb

Prace remontowe i konserwatorskie trwały kilka miesięcy pod baczna opieką ks. Tadeusza Sosnowskiego kapelana kaplicy. Wg opinii Sióstr Boromeuszek i księdza kapelana prace zostały wykonane bardzo dobrze. Dach i wieża „będą służyły” ze sto lat.

Na fot.: Trudne i niebezpieczne prace dekarские (wieżyczka kapliczna). 1998r.

*Krzyż na wieży Kaplicy „Gwiazda Zaranna” błogosławi tych co na lądzie
i na morzu.*

*WYWIADY
WSPOMNIENIA*

5 czerwca 1997 roku

Wywiad z p. Józefą Wołagiewicz wieloletnią mieszkanką Międzyzdrojów.

Stefan Wołagiewicz ur. dn. 4 czerwca 1887 roku w Pułtusku. Po ukończeniu gimnazjum, studiował na Uniwersytecie Warszawskim, uzyskując w 1913r. dyplom farmaceuty. Posadę otrzymał w aptecce warszawskiej.

W 1913 roku został powołany do służby wojskowej, którą pełnił do 1939 roku. Brał udział w I i II wojnie światowej, jako oficer zawodowej służby wojskowej.

W 1939 roku był obrońcą Warszawy, służył w oddziale wojsk przeciwlotniczych. W latach okupacji pracował w Żyrardowie.

Po wyzwoleniu przeniósł się do pracy w farmacji do Szczecina, a w 1951 roku objął kierownictwo Apteki nr 17 w Międzyzdrojach. Był on pierwszym kierownikiem apteki uspołecznionej na terenie województwa szczecińskiego.

Mieszkańcy miasta i gminy zapamiętali dobroć, uczynność; porady w leczeniu chorób i wykonywane przez farmaceutę, własnej produkcji proszki oraz uzdrawiające „mikstury”. Przez 10 lat pracy w Międzyzdrojach zaskarbił sobie wielu przyjaciół.

Pan Stefan Wołagiewicz zmarł w dn. 9 kwietnia 1961 roku.

Czwartego czerwca tego roku minęła 110 rocznica urodzin człowieka „w pełnym tego słowa znaczeniu”; wzorowego patrioty i wrażliwego aptekarza na cierpienia ludzkie.

*Mgr farmacji Stefan Wołagiewicz
1887 - 1961*

*Pierwszy kierownik apteki uspołecznionej
na terenie województwa szczecińskiego
w Międzyzdrojach.*

STEFAN WOŁĄGIEWICZ

W dniu 9.4.1961 odszedł z naszego grona jeszcze jeden nestor farmacji woj. szczecińskiego — Stefan Wołągiewicz, kierownik apteki nr 17 w Międzyzdrojach.

Urodzony 4.6.1887 w Pultusku, tam kończy gimnazjum. Studiuje następnie na Uniwersytecie Warszawskim uzyskując w 1913 r. dyplom pomocnika aptekar-

skiego. W tym też czasie pracuje równocześnie w aptekach woj. warszawskiego. W 1913 r. powołany zostaje do zawodowej służby wojskowej, którą pełni do 1939 r.

Stefan Wołągiewicz

przechodząc na emeryturę w stopniu majora W.P. Czując się w pełni sił wraca do służby farmaceutycznej, pracując nadal w aptekach woj. warszawskiego. Po wyzwoleniu przenosi się na teren woj. szczecińskiego i obejmuje kierownictwo apteki w Międzyzdrojach. Pracuje tu z pełnym poświęceniem, oddany bez reszty chorym i swemu zawodowi. Był on pierwszym kierownikiem pierwszej na terenie woj. szczecińskiego uspołecznionej apteki.

Władze S.Z.A. w pełni doceniały wkład pracy zmarłego kolegi, a młodzież widziała w nim zawsze swego opiekuna i doradcę. Niestety, nieubłagana śmierć przecięła nić Jego życia.

Kol. Wołągiewicz był wzorem farmaceuty-społecznika, godnym do naśladowania. Pozostawił po sobie serdeczny żal.

Cześć Jego pamięci!

*Mgr Roman Sowiński
Szczecin*

Nekrolog po śmierci śp. St. Wołągiewicza. Farmacja Nr 13/61r.

Posiadane ordery i odznaczenia

Medal Pami. za wojnę 1917-21,

Por. D-wa 26 S. Pod. 1921/28

Medal Dziesięciolecia Odzysk.

Niepodległości - Por. D-wa 26 S. Pod. 1921/28

Miejsce i data wystawienia leg.

Grodzisk Maz. 17-VII-1933.

Ważna do dn. 31 grudnia 1933. r.

Podpis Komendanta P. K. U.

W. Ziemiński
Pieczeń
ZIEMBIŃSKI kapitan

Przedłużam ważność niniejszej legitymacji do dnia 31 grudnia 1934. r.

Podpis Komendanta P. K. U.
W. Ziemiński
Pieczeń
ZIEMBIŃSKI major

Przedłużam ważność niniejszej legitymacji do dnia 31 grudnia 1935. r.

Podpis Komendanta P. K. U.

W. Ziemiński
Pieczeń
ZIEMBIŃSKI kapitan

Legitymacja wojskowa majora Stefana Wołagiewicza uczestnika I i II wojny światowej, odznaczonego Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości w 1918 roku i innymi medalami, i wyróżnieniami.

Pani Józefa Wołagiewicz pełniła obowiązki laboranta w aptece społecznej nr 17 w Międzyzdrojach w latach 1951 - 1961. Dnia 16 kwietnia 1964 roku kandydowała na radną do Powiatowej Rady Narodowej w Okręgu Wyborczym nr 6. „W ciągu trzech kolejnych kadencji pracowała w komisji zdrowia PRN. Uważała, że należałoby rozbudować ośrodki zdrowia na terenach wsi wolińskiej.”

Głos Szczeciński; kwiecień 1961r.

JOZEFA
WOŁAGIEWICZ

JERZY
ŚWIĄTNICKI

CZESŁAW
NARKOWICZ

TADEUSZ
PIECHOTA

CZARY
TRACKOWIAK

*Kandydaci na radnych PRN w Ś-ciu. Okręg wyborczy w M-jach.
Głos Szczeciński z kwietnia 1961 r.*

Eugeniusz Kędzierski

zasłużony dla Miasta Międzyzdroje i Rozwoju Turystyki w woj. szczecińskim

Eugeniusz Kędzierski ur. się 26 czerwca 1918 roku w Roswał woj. warszawskie. W 1946 roku przyjechał do Szczecina. W latach 1946 - 1947 pracował w zasiedlaniu miasta Szczecin-Stołczyn. Od 1947r. do 1951r. pracował w Przedsiębiorstwie Gospodarki Rybnej. W tym okresie współpracował z restauracją „Europa” i „Astoria” w Międzyzdrojach, dostarczając ryb do konsumpcji, był odbiorcą ryb od rybaków międzyzdrojskich, pomagał im w zakupie sprzętu rybackiego. Od 1951 - 1955 roku pracował w Warszawie w „Odrze”, jako kierownik do spraw pracowniczych. Była to Dyrekcja Budowy Bazy Rybackiej. Po rozbudowie powstało Państwowe Przedsiębiorstwo Usług Rybackich „Odra”. W tym czasie zatrudnionych było około 5 000 osób. Po zakończeniu pierwszego etapu prac nad budową i przekształcenia ww. Przedsiębiorstwa w Połowów Dalekomorskich i Usług Rybackich „Odra” powrócił do Szczecina. W Szczecinie pracował jako dyrektor Centrali Rybackiej. W 1963 roku przyjechał do Międzyzdrojów na stanowisko dyrektora Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego - Hurtowni w Międzyzdrojach. W 1974 roku został dyrektorem Oddziału Spółdzielni Spożywców „Społem” w Świnoujściu. Wymieniona spółdzielnia przejęła działalność WPHS i MHD, zakłady gastronomiczne, sieć handlową i usługową Spółdzielni „Społem”.

Hurtownia w Międzyzdrojach w 1963 roku zajmowała 127 miejsce w kraju. Pod kierownictwem p. Eugeniusza Kędzierskiego znalazła się na 63 miejscu w kraju. Przez 15 lat Hurtownia w Międzyzdrojach zajmowała 1. lub 2. miejsce w województwie szczecińskim.

„Dobre wyniki otrzymywaliśmy - oznajmił p. Eugeniusz - dzięki ofiarnej i sumiennej pracy takich osób, jak pp. Janeczek, Frankowska, Winklerek i inni. Dużo pracowników podniosło swoje kwalifikacje, kończąc technika ekonomiczne w Szczecinie i kursy szkoleniowe. Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych zostały wybudowane nowe placówki handlowe i gastronomiczne: sklep spożywczy przy ul. Gryfa Pomorskiego, przy ul. Kolejowej, przy ul. Nowotki i cztery sezonowe placówki gastronomiczne.”

W 1976 roku pracował jako kierownik Domu Wczasowego „Stilon” i w 1977r. z tego przedsiębiorstwa odszedł na emeryturę. Od czasu przejścia na emeryturę rozpoczął pracę w Polskim Towarzystwie Turystyczno - Krajoznawczym w Międzyzdrojach na 3/4 etatu, jako członek

Zarządu zajmujący się działalnością gospodarczą. W tym czasie PTTK nabyło majątek 15 budynków na terenie Gminy Międzyzdroje, w których były przeprowadzone remonty kapitalne. W Międzyzdrojach mieściła się największa baza PTTK na Pomorzu Zachodnim. Oddział Międzyzdrojski znajdował się w pierwszej 5. na 250 Oddziałów w Polsce. PTTK zatrudniał 22 pracowników, większość pracowników posiadała Złotą Odznakę PTTK.

W roku 1977 Oddział w Międzyzdrojach mieścił się w wynajętym pokoju przy ul. Zwycięstwa 19. W styczniu 1981r. biuro zostało przeniesione do wyremontowanego budynku po starej poczcie, w którym przygotowano bazę hotelową i wyposażono biura oraz zaplecze usługowe i gospodarcze. W 15 budynkach wyposażono 250 miejsc noclegowych. Wszystkie budynki są własnością PTTK, przekazane aktem notarialnym.

Pan mgr Eugeniusz Kędziński był przez całe życie wzorowym organizatorem tworzenia nowych zakładów pracy i działaczem społecznym. Nowatorska działalność gospodarcza zakładów produkcyjnych i handlowych, których był kierownikiem lub dyrektorem, wynikała z przestrzegania dyscypliny pracy oraz stałego podnoszenia kwalifikacji kadry kierowniczej i robotników. Nie starał się zostać człowiekiem sukcesu, starał się zostać człowiekiem wartości.

Na niwie rozwoju turystyki w Międzyzdrojach zadbał o rozwój bazy usługowej. Do 1997 roku Zarząd Oddziału PTTK w M-jach został jednym z największych obiektów turystycznych w woj. szczecińskim. Przez wiele lat był członkiem Zarządu Głównego PTTK w Warszawie. Brał udział jako delegat w Krajowych i Wojewódzkich Zjazdach PTTK, na obrady „wnosił” ciekawe inicjatywy wzrostu gospodarczego Towarzystwa i wiele ciekawych form, i metod wypoczynku dla dzieci i młodzieży w zakresie kwalifikowanej turystyki. Został odznaczony najwyższymi honorami przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

Wiele lat pracował społecznie w Radach Narodowych. Jako prawnik przestrzegał przepisów prawnych i nie dopuszczał do ich „łamania” przez urzędników i pracowników różnych instytucji na terenie Międzyzdrojów.

Pan mgr Eugeniusz Kędziński przepracował na stanowiskach zawodowych i społecznych w woj. szczecińskim 51 lat. W 1997r. kończy 79 lat. Pełni obecnie funkcje prezesa Zarządu Oddziału PTTK w M-jach i jest jednym z najstarszych działaczy społecznych Miasta i Gminy Międzyzdroje.

S Y L W E T K A

urzędującego prezesa Zarządu Oddziału PTTK
w Międzyzdrojach.

1. Eugeniusz KĘDZIERSKI s. Władysław
2. Urodzony dnia 23 czerwca 1918 roku w Rosławlu.
3. Zamieszkały w Międzyzdrojach ul. M.C. Skłodowskiej 33
tel. 32-80-171.
4. Wykształcenie prawnicze - magister.
5. Emeryt - urzędujący prezes Zarządu Oddziału PTTK
w Międzyzdrojach na pełnym etacie w bieżącej kadencji,
poprzednio przez wiele kadencji urzędujący członek zarządu
oddziału.
6. Działalność w PTTK i w środowisku lokalnym:

Rozpoczynając w 1970 roku społeczną działalność w PTTK w Międzyzdrojach stał się faktycznym organizatorem i założycielem Oddziału PTTK tworząc od podstaw własną bazę i Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego. Bazę tworzył z wypracowanych środków pieniężnych i uzyskanych nieodpłatnie opuszczonych obiektów w dużym stopniu zniszczonych i przeznaczonych do rozbiórki. Przyjęte obiekty posiadają wpis do ksiąg wieczystych z wymienieniem właściciela - PTTK Oddział Międzyzdroje.

W ciągu 20 lat stworzył największą bazę PTTK na polskim wybrzeżu, na którą składa się 14 budynków w tym 6 noclegowych, 4 gastronomiczne i transport samochodowy, a wartość rynkowa majątku wynosi setki milionów złotych.

Prowadzona właściwie działalność gospodarcza przez kol. Kędzierskiego daje możliwość organizowania właściwej działalności statutowej, pozwoliła przejść transformację ustrojową, daje zatrudnienie przez cały rok około 20 osobom, umożliwia jednorazowe zakwaterowanie około 240 osób z wyżywieniem, pozwala na organizowanie corocznie Ogólnopolskiego Rajdu Wolińskiego (od 23 lat) itp.

Aktywnie działa w nadrzędnych strukturach PTTK do członka Zarządu Głównego włącznie.

Zapewnił w obiektach PTTK zorganizowanie kolonii letniej dla 41 dzieci powodzi z Lewina Erzeskiego ze środków Urzędu Miasta Międzyzdroje.

Pan Eugeniusz Kędzierski był głównym inicjatorem i faktycznym autorem wszelkich starań i poczynań przywrócenia Międzyzdrojom samodzielności administracyjnej i praw miejskich w roku 1983 po włączeniu ich w 1973 roku do Świnoujścia. Wszelkie wnioski dotyczące ponownego usamodzielnienia naszego miasta oraz pisma i telefony były jego autorstwa, utrzymywał osobiste kontakty z ówczesnymi władzami do ministra administracji włącznie.

Wyjazdowa Sesja Rady Narodowej Świnoujścia poświęcona usamodzielnieniu się Międzyzdrojów odbyła się w siedzibie Zarządu Oddziału PTTK w pomieszczeniu specjalnie przygotowanym przez jubilatę. Swoją osobowością oraz krytycznym spojrzeniem na sprawę Międzyzdrojów służy lokalnej społeczności.

7. Posiadane ordery i odznaczenia:

- 1). Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski - 12.09.1997r.
- 2). Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski - 10.04.1985r.
- 3). Srebrny Krzyż Zasługi - 19.02.1972r.

8. Posiadane wyróżnienia i odznaki:

- Nagroda II st. Przewodniczącego Kom.d/s Wł. i Kult. Fiz.
- Medal Zasłużony Pracownik Handlu i Usług.
- Srebrna odznaka "Zasłużony Dział. Turyst."
- Odznaka "Gryf Pomorski".
- Srebrna i Złota Honorowa Odznaka PTTK.
- "Medal" - Zasłużony dla Międzyzdrojów.

ZA ZARZĄD ODDZIAŁU

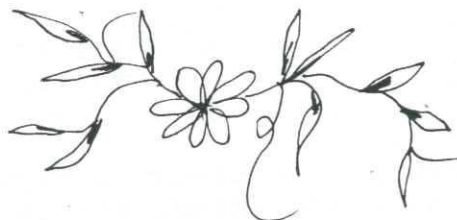
SEKRETARZ

Jerzy SZYSZKOWSKI

WICEPREZES

Kazimierz OSOWSKI

Międzyzdroje, dnia 15 maja 1998 roku.

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 4-72-90

WARSZAWA

dn. 19 stycznia 1972 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 19 stycznia 1972 r.

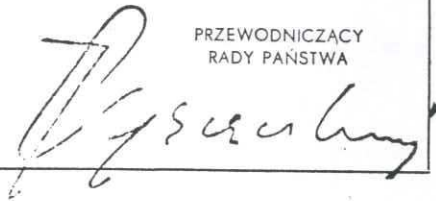
odznaczony (a) został (a)

Ob. KĘDZIERSKI

Eugeniusz s. Władysława

SREBRNYM
KRZYŻEM ZASŁUGI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

W 54 rocznicę życia i po 36 latach wzorowej pracy został odznaczony
Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Rada Narodowa
Miasta i Gminy

W Wodzisławiu Śląskim
(pieczęć podłużna)
Rady Narodowej

LEGITYMACJA

Nr 14/194

Obywatel Eugeniusz

Kędzierski

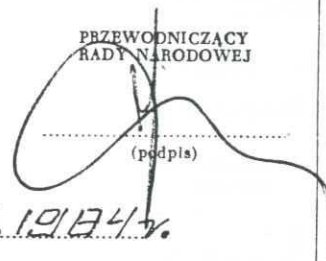
jest radnym

Rady Narodowej
(określenie rady narodowej)

Miasta i Gminy

w kadencji 1984 – 1988 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY NARODOWEJ

(podpis)

25.05.1984 r.

Data wydania

Pan mgr Eugeniusz Kędzierski był przez wiele lat przewodniczącym wiodącej komisji w Radach Narodowych i inicjatorem samodzielności administracyjnej Miasta i Gminy.

**POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności
**ZARZĄD WOJEWÓDZKI
w SZCZECINIE**

Kol. EUGENIUSZ

KĘDZIERSKI

został(a) wyróżniony(a)
odznaką

LEGITYMACJA
Nr 82/85

**ZASŁUŻONY
DLA PTTK
woj. SZCZECIŃSKIEGO**

Szczecin, dnia 8.01.1985r.

ZA PREZYDIUM
PTTK
mgr Józef Biłgajło

*Za pracę pełną poświęcenia w rozwoju turystyki i krajoznawstwa,
za wzorową organizację gospodarczą schronisk i hoteli PTTK
w Międzydrojach i w Lubinie*

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 897-85-15

WARSZAWA

dn. 10 kwietnia 1985 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 10 kwietnia 1985 r.

odznaczony(a) został(a)

Ob. KĘDZIERSKI

Eugeniusz s. Władysława

KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ODRODZENIA POLSKI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

J. Biłgajło

„Imię - to rzecz piękna, kiedy do niego przyłącza się zasługa...”

Józef Conrad, 1857- 1924, /właśc. T.J. Konrad Korzeniowski/
pisarz angielski, Polak,

POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD GŁÓWNY

Legitymacja

Nr 10580

WARSZAWA, dn. 12. 11. 1987 r.

UCHWAŁA
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK

Kol.

*Eugeniusza
Kędzierskiego*

ODZNACZONY(A) ZOSTAŁ(A)

ZŁOTĄ
HONOROWĄ ODZNAKĄ
PTTK

PREZES

Przyroda i krajoznawstwo, zdaniem p. Eugeniusza Kędzierskiego to najlepsi przyjaciele i wzorowi nauczyciele.

Wzrost

Eugeniusz Kędzierski

Przewodniczący Zarządu Głównego PTTK

Wzrost

*Potwierdzenie wpisu biograficznego mgra E. Kędzierskiego do Księgi
Zasłużonych dla PTTK woj. szczecińskiego.*

NAGRODA

STOPNIA *drugiego* indywidualna

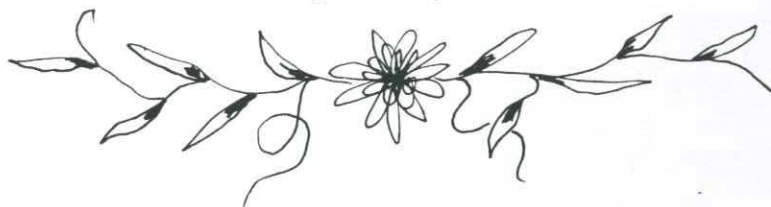
PRZEWODNICZĄCEGO

KOMITETU do SPRAW MŁODZIEŻY i KULTURY FIZYCZNEJ

DLA

Obywatela *Eugeniusza Kędzierskiego*ZA SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA
W DZIAŁALNOŚCI NA RZECZ
ROZWOJU TURYSTYKI

PRZEWODNICZĄCY

*Musiu*WARSZAWA, *1988.09.29**Nagroda za całokształt pracy w rozwoju kultury fizycznej - turystyki krajowej i regionalnej.*

Jubilat p. mgr Eugeniusz Kędziński, odznaczony Krzyżem Oficerskim Rzeczypospolitej Polski otrzymał listy pochwalne, dyplomy i życzenia od p. dra Andrzeja Biniszkiwicza przewodniczącego Rady Miejskiej.

MIĘDZYDROJE

Władysława Warzecha zasłużona dla Miasta Międzyzdroje

Władysława Warzecha wieloletnia zasłużona mieszkanka Międzyzdrojów urodzona 18 czerwca 1924 roku w Andrzejowiczach. Do Świnoujścia przyjechała w 1946r. do męża, który pracował w Ochronie skarbowej. W Świnoujściu podjęła pracę w Urzędzie Skarbowym. W 1947r. ukończyła kurs dla urzędników rachunkowo-skarbowych. Pracując w ww. urzędzie pełniła funkcję kierowniczą. Ze Świnoujścia przeniosła się do Ładzina. Pracowała w Urzędzie Gminy jako sekretarz. Na początku lat pięćdziesiątych zamieszkała w Międzyzdrojach. Tutaj podjęła pracę w Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywców jako kierownik działu finansowego. Po półrocznej pracy w WSS „Społem” przeniosła się do pracy w Banku Spółdzielczym pełniąc funkcję kierownika banku. W okresie 19-letniej pracy w banku uzupełniała swoje kwalifikacje: ukończyła dwuletnie Studium Ekonomiczno-Finansowe, kurs Ekonomiki i Organizacji Spółdzielczości Oszczędnościowo-Pożyczkowej. Do roku 1976 pełniła funkcję kierownika banku. Dnia 20 lutego 1976r. objęła stanowisko dyrektora. W PTTK pełniła funkcję przewodniczącej Komisji Rewizyjnej, była aktywnym członkiem Ligi Kobiet, społecznym opiekunem zabytków przy PTTK. Za pracę społeczną i zawodową została odznaczona: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 40-lecia Polski Ludowej, Odznaką Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego, Zasłużony dla Bankowości, Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

BANK GOSPODARKI ŻYWNOSCIOWEJ
 Oddział Wojewódzki
 Szczecinie

Szczecin dnia 5.06. 1977

DYREKTOR

Obywatelka
 WŁADYSŁAWA WARZECHA
 Dyrektor
 Banku Spółdzielczego
 w Wiedzyzdrojach

Za ofiarną i zaangażowaną pracę
 przyznaje Obywatelce nagrodę specjalną
 w wysokości:

zł 1.700,-

Równoznacznie ze zwiększeniem
 funduszu płac dla BS o kwotę
 zł 1.700,-

[Signature]
 Dyrektor

Czyn jako cnota sam w sobie mieści nagrodę.

*Walter Scott, 1771-1832,
 szkocki poeta i powieściopisarz*

Nagroda skłania do czynów, to i cnót będzie więcej. B.Ch.

POLSKA RZECZPOSPOLITA
 LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1547-83-35

WARSZAWA

dn. 29 czerwca 1983 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 29 czerwca 1983 r.

odznaczony/a został/a

Ob. WARZECHA

Władysława c. Jana

ZŁOTYM
 KRZYŻEM ZASŁUGI

PRZEWODNICZĄCY
 RADY PAŃSTWA

[Signature]

Wytrwała, sumienna praca złotem wzbogaca.

BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI

S z c z e c i n i e

DYREKTOR

Szczecin dn. 20.02. 1976 r.

O b y w a t e l k a
WŁADYSŁAWA WARZECHA
w M i ę d z y z d r o j a c h

Na podstawie art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. - Prawo bankowe /Dz.U. Nr 20, poz. 108/ działając w oparciu o pełnomocnictwo Prezesa Banku Gospodarki Żywnościowej, z dnia 20 lutego 1976 r. powołuję Obywatelkę na stanowisko dyrektora Banku Spółdzielczego w Międzyzdrojach.

Dyrektor Oddziału
mgr Eustachy Juroszek

BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI

Szczecin, dnia 12.VI 1979 r.

w S.Z.G.Z.E.C.I.N.I.E.

OG/79

O B Y W A T E L K A
Władysława Warzecha
Dyrektor
Banku Spółdzielczego
w Swinoujściu-Międzyzdrojach

Sprawa: fundusz nagród

Uprzejmie zawiadamiamy, że decyzją Dyrektora Oddziału Wojewódzkiego Banku Gospodarki Żywnościowej w Szczecinie przyznano Obywatelce nagrodę specjalną w wysokości 4.000 zł / cztery tysiące złotych/ za dobre wyniki w działalności podstawowej Banku.

Ze względu na przejście na emeryturę wypłata nagrody winna nastąpić w m-cu czerwcu br.-

Do wiadomości:

Zarząd Banku Spółdzielczego
w Swinoujściu-Międzyzdrojach

Z-C A D M I N I S T R A
Eugeniusz Filipowicz

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

WARSZAWA

dnia 22 lipca 1984 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

Nr. 20/11 /84 M

odznaczony(a) został(a)

Ob. WARZECHA

Władysława c. Jana

MEDALEM
40-LECIA POLSKI LUDOWEJ

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

*Praca zawodowa i praca społeczna dają człowiekowi podwójne zadowolenie:
spełnienie obywatelskich obowiązków i miłe zawsze sercu wyróżnienia.*

BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI

w S.Z.G.Z.E.C.I.N.I.E.

OG/79

Szczecin, dnia 12.VI 1979 r.

O B Y W A T E L K A
Władysława Warzecha
Dyrektor
Banku Spółdzielczego
w Swinoujściu-Międzyzdrojach

Sprawa: fundusz nagród

Uprzejmie zawiadamiamy, że decyzją Dyrektora Oddziału Wojewódzkiego Banku Gospodarki Żywnościowej w Szczecinie przyznano Obywatelce nagrodę specjalną w wysokości 4.000 zł / cztery tysiące złotych/ za dobre wyniki w działalności podstawowej Banku.

Ze względu na przejście na emeryturę wypłata nagrody winna nastąpić w m-cu czerwcu br.-

Do wiadomości:

Zarząd Banku Spółdzielczego
w Swinoujściu-Międzyzdrojach

1 Z-C A D Y R E K T O R A
Eugeniusz Filipowicz

DYPLOM

UZNANIA

ZA OFIARNĄ PRACĘ DLA DOBRA SPÓŁDZIELCZOŚCI
OSZCZĘDNOŚCIOWO-POŻYCZKOWEJ

NADANY

OBYWATELCE *Władysławie Warzecha*

Z OKAZJI

MIĘDZYNARODOWEGO ROKU KOBIET

PREZES
CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELNI
OSZCZĘDNOŚCIOWO-POŻYCZKOWYCH

PROF. DR HAB. EUGENIUSZ GORZELAK

WARSZAWA, DNIA

1975 ROKU

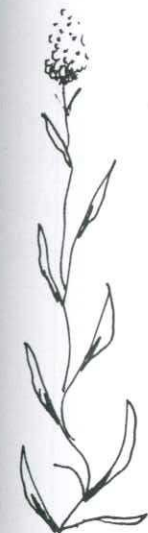
Nr 4560

ZASŁUŻONY
DLA BANKOWOŚCI
PRL

Warszawa, dnia 22,04. 1986 r.

[Signature]
Prezes

Złota myśl o pracy: „Nie wystarczy umieć pracować, trzeba jeszcze pracować. Nie wystarczy pracować, trzeba jeszcze umieć pracować”.

Gabriel Laub, ur. 1929, czeski aforysta i publicysta.

Kurort pięknieje

Najpopularniejsza miejscowość wypoczynkowa Wybrzeża Szczecińskiego - Międzyzdroje, sposobi się już do sezonu letniego. Między innymi gruntownej modernizacji poddawana jest obecnie ulica Gryfa Pomorskiego. Stare wysłużone i wyszczerbione płyty chodnikowe zastępowane są gustowną barwną kostką polbrukową, wyrównywane są krawężniki. Ulica otrzymała nowe oświetlenie i co ważne zwłaszcza podczas natłoku samochodów w okresie letnim, wygospodarowano kilka miejsc na parkingi. (g)

Fot.: Godlewski

POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD GŁÓWNY

UCHWAŁA
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK

Kol. *Mładyszona*
Warzecha

ODZNACZONY(A) ZOSTAŁ(A)
ZŁOTĄ
HONOROWĄ ODZNAKĄ
PTTK

Legitymacja

Nr *13093*

WARSZAWA, dn. *15.11.* 19. *95* r.

PREZES
Dejpele

Pani Warzecha dzięki pracowitości i umiejętnościom zasłużyła się mieszkańcom i miastu.

Janina Bagrowska zasłużona dla Miasta Międzyzdroje

Pani Janina Bagrowska ur. 1 stycznia 1941 roku w Słoninie - Białoruś. Do Polski powróciła z rodzicami w 1946 roku i zamieszkała w Ładzinie, powiat Wolin, woj. Szczecin. W 1948 roku rodzice zamieszkali w Międzyzdrojach wraz z córką Janiną.

Zainteresowanie haftem wyniosła z domu rodzinnego. Pani Bagrowska pod opieką matki zaczęła haftować od lat szkolnych. Jako osoba dorosła po zaprojektowaniu kompozycji wyszywała różnobarwne bukiety kwiatów.

W 1976 roku p. Kazimierz Iwaszczyszyn z Kamienia Pomorskiego założył Klub Twórców amatorów Ziemi Wolińskiej „Wolino” przy Domu Kultury w Wolinie. Założyciel klubu umieścił notatkę w Głosie Szczecińskim, zapraszając wszystkich chętnych do współpracy. Pani Janina chętnie wstąpiła do Klubu. Członkami Klubu Twórców Amatorów z Międzyzdrojów byli: Jan Wiercioch - wyroby z bursztynu, Ryszard Kuligowski - malarz i Janina Bagrowska - hafciarstwo. Po pewnym czasie p. Kazimierz Iwaszczyszyn zorganizował indywidualną wystawę haftu p. Bagrowskiej w Bibliotece Publicznej w Wolinie. Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców, o czym świadczyły uznanie i podziękowania zwiedzających.

Aby rozwinąć amatorską twórczość artystyczną we własnym środowisku, wspólnie z p. Haliną Oliwą zwróciły się do p. Andrzeja Mleczo, dyrektora Domu Kultury w Międzyzdrojach z propozycją założenia Klubu Twórców Amatorów w Międzyzdrojach. Pan dyrektor chętnie przyjął propozycję. Klub rozwijał się; przybywali nowi członkowie, organizowano wystawy w sali wystaw, ciekawe spotkania z mieszkańcami. Członkami Klubu byli artyści amatorzy z Międzyzdrojów, ze Świnoujścia, z Wiselki, i Skorzewa. Klub zrzeszał malarzy, hafciarzy, wykonawców makram, rzeźbiarzy; wykonywano wyroby z bursztynu, tkano, haftowano, powstawały obrazy /olej, akwarela/... Klub pracował prężnie, brał udział w wystawach na terenie powiatu i województwa. Pracami p. J. Bagrowskiej zainteresowała się p. Hanna Orska

ze Szczecina, pomagała zorganizować wystawy prac p. Janiny w Zamku Książąt Pomorskich w Sali Elżbietańskiej; zorganizowano dwie wystawy w Galerii Północnej i w kawiarence. Oprócz wystaw w Szczecinie, wystawiono jej prace w Golczewie, w Czarnogłowach, Przybiernowie, w Trzecieży i Bolesławcu ... Wystawy prac hafciarskich Janiny Bagrowskiej były organizowane za granicą: w Pillźnie - Czechosłowacja, Burgas - Bułgaria, dwie wystawy w Rostocku i Wolgast - NRD. Wymienione wystawy cieszyły się dużym zainteresowaniem. W 1983 roku otrzymała dyplom i nagrodę pieniężną za udział w konkursie pt. „Ludowe i Artystyczne Rękodzieło Wsi”. W Spółdzielczym Domu Kultury w Szczecinie zorganizowano wystawę prac i spotkanie z autorką. W 1986 roku w Pyrzyckim Domu Kultury wręczono p. Janinie nagrodę w wysokości 2 000 zł za uczestnictwo w konkursie „Haft Ludowy i Artystyczny”. W wystawie zorganizowanej przez Ligę Kobiet w Szczecinie pt. „Iglą Malowane” prace zajęły II miejsce spośród 360 prac wystawionych.

W 1986 roku otrzymała Pamiątkowy Medal XV-lecia Towarzystwa i Złotą Odznakę Towarzystwa Miłośników Międzyzdrojów. Ostatnią wystawę prac zorganizowano w 1990 roku w Międzyzdrojach /przed zawieszeniem działalności Domu Kultury/. Otrzymała wiele podziękowań za wkład pracy w szerzenie kultury na terenie miasta i województwa. Szczecińskie Towarzystwo Kultury przyznało p. Janinie Bagrowskiej Honorową Odznakę za Zasługi Rozwoju Ruchu Społeczno-Kulturalnego.

Pani Janina Bagrowska wyhaftowała społecznie sztandar dla ministrantów, dla Związku „Solidarności”, Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych, odnowiła sztandar Szkoły Podstawowej Nr 2 w Międzyzdrojach, wyhaftowała obrus dla kościoła i komżę dla księdza kan. Ostrokołowicza b. proboszcza parafii Międzyzdrojów /zm. 1996r./.

Za zasługi i wkład pracy na niwie kultury w 1996 roku uchwałą Rady Miejskiej została wpisana do Księgi Zasłużonych dla Miasta Międzyzdrojów.

Na fot.: pp. Janina Bagrowska laureatka nagród „za kwiaty haftem malowane”. W głębi Henryk Jabłoński i Urszula Roślaniec.
Wystawa Klubu Twórców Amatorów w Domu Kultury. Międzyzdroje 1985r.

Na fot.: Członkowie Klubu Twórców Amatorów w Domu Kultury w Międzyzdrojach /po-środku na 1. planie p. Janina Bagrowska/.

Wojewódzki Klub Plastyków
amatorów w Międzyzdrojach
Szczecin - Łemiek

Szczecin, dn. 3 stycznia 1983r.

Pani
Janina B A G R O W S K A
Przewodnicząca Klubu
Plastyków Amatorów
w M i ę d z y d r o j a c h

Zarząd i Rada Programowa Wojewódzkiego Klubu
Plastyków Amatorów i Twórców Ludowych przy WPK w Szczecinie,
składa P A N I serdeczne podziękowania za udział
w wystawie s z c z e c i ń s k i e j twórczości
ludowej i amatorskiej organizowanej w ramach "Dni Kultury"
Szczecina w P I Ł Ź N I E - CSRS w miesiącu wrześniu 1982.

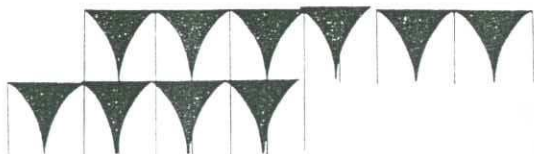
Dziękujemy także za udostępnienie bardzo pięknej
wystawy " K W I A T Y P O L N E " w obrazach haftowanych Pani
projektów i realizacji, w naszych placówkach kultury
w terenie województwa. Wystawa była ekspozowana, po ekspozycji
w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie - od 1-22 VII 82,
w następujących ośrodkach: 12.XI-20.XII w Golczewie,
od 21.XII- 82-2.I.83 w Czarnogłównach i od 3.I-w Przysiernowie

Planujemy ekspozowanie tej wystawy w Trzemięży /
a następnie w miesiącu marcu w Ośrodku Kultury w Bolesławcu.

*List Gratulacyjny dla p. J. Bagrowskiej - Przewodniczącej KPA w M-jach
/z Podziękowaniami i z propozycjami nowych wernisaży/.*

WOJEWODZKI DOM KULTURY

Zamek Książąt Pomorskich

70 544 SZCZECIN (6) 0441
tel. 042 2771

dnia 1986.06.02

Pani
JANINA BAGROWSKA

Dyrekcja Wojewódzkiego Domu Kultury w Szczecinie
uprzejmie informuje, że otrzymała Pani wyróżnienie
w wysokości 2.000,- zł za uczestnictwo w konkursie na
"RZEźBĘ, HAFT LUDOWY I ARTYSTYCZNY" z terenu województwa
szczecińskiego.

Uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień odbędzie
się w dniu 7 czerwca 1986 r. o godz. 12⁰⁰ na wystawie
pokonkursowej w Pyrzyckim Domu Kultury w Pyrzycach,
ul. Szkolna 5.

DYREKTOR
Eugeniusz Kus
mgr Eugeniusz Kus

Uznania, wyróżnienia i nagrody za uczestnictwo w konkursie „Rzeźba, Haft
Ludowy i Artystyczny”.

*Zarząd Koła Solidarności Polskich Kombatantów w Międzyzdrojach
składa serdeczne podziękowanie oraz wyraża uznanie*

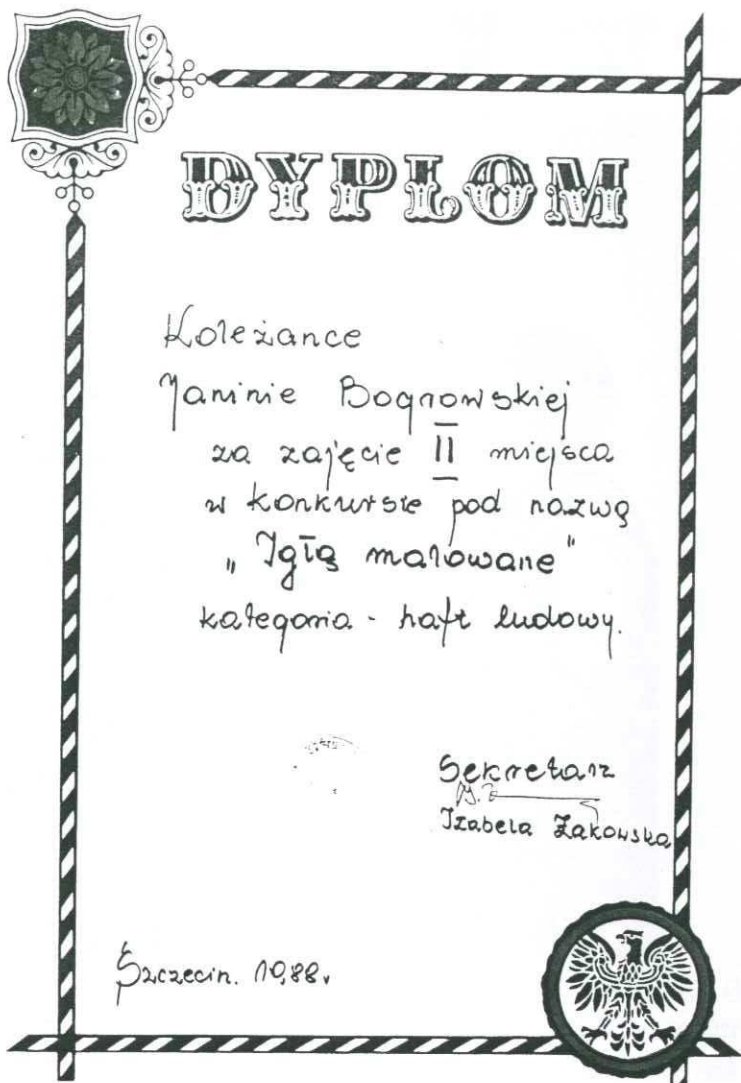
Pani **JANINIE BAGROWSKIEJ**

*za bezinteresowną pomoc w wykonaniu sztandaru naszej organizacji.
Jednocześnie Zarząd Koła w dowód wdzięczności postanawia
nadać Pani godność honorowego członka naszego Koła.*

ZARZĄD
[Signature]

Międzyzdroje dnia 3 maja 1991 r.

Podziękowania, dowody wdzięczności za wykonanie sztandaru dla koła
Solidarności Polskich Kombatantów w Międzyzdrojach.

Dyplom uznania za zajęcie II miejsca w Konkursie „Iglą Malowane” - haft

ZAMEK KSIĄŻĄT POMORSKICH

wzbogaciły prezentację polskiej sztuki ludowej
 z naszego Regionu Pomorza Zachodniego.

z P o w a ż a n i e m

Kierownik Zarządu Klubu
 mgr Hanna Orska

Współzwiązek Miłośników
 Amatorów Sztuki Ludowej
 Szczecin - Toruń

*List gratulacyjny za eksponowanie na wystawie obrazów haftowanych -
 Kwiaty - w Rostocku w 1989 roku.*

Na fot.: pp. Janina Bagrowska w czasie wręczenia Dyplomu z tytułem „Zasłużona dla Międzyzdrojów przez Jana Magdę wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Międzyzdrojach. Urząd Miasta 1996 rok.

DYPLOM

DYPLOM

W uznaniu za aktywną postawę
zawodową i społeczną, która stanowi cegiełkę
w ciągłym rozwoju naszego miasta.

Rada Miejska w Międzyzdrojach
ma szczyt wyróżnić

Panią

Janinę Bagrowską

tytułem "Zasłużona dla Międzyzdrojów"

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
mgr Stanisław Sapała

Międzyzdroje 1996 r.

Międzyzdroje, dn. 3 maja 1997r.

Pani

*Janina Bagrowska
ul. Marii Dąbrowskiej nr 14
w Międzyzdrojach*

Dyrekcja Szkoły Podstawowej Nr 2 imienia Bolesława Chrobrego i Rada Rodziców w Międzyzdrojach składają serdeczne podziękowanie i wielkie uznanie za wykonanie prac hafciarskich i konserwatorskich przy odnowieniu sztandaru naszej szkoły.

Praca społeczna jaką Szanowna Pani wykonała na rzecz szkoły pozostanie pięknym przykładem patriotyzmu i ofiarności oraz talentu w dziedzinie artystycznego hafciarstwa zdobniczego.

Sztandar Szkolny przez dziesięciolecia będzie przypominał zasługi i ofiarność obywatelską dla szkoły, muzeum i miasta Międzyzdroje.

Rada Rodziców

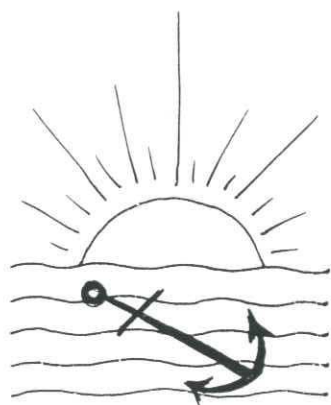
Samorząd Szkolny

Dyrekcja

AUTORZY
KRONIKI
MIASTA MIĘDZYDROJE

REGINA

Chmielowski

BRONISŁAW

NAUCZYCIELKA
DYREKTOR
PAŃSTWOWEGO DOMU
WCZASÓW DZIECIĘCYCH
W MIĘDZYDROJACH

NAUCZYCIEL
DYREKTOR SZKOŁY
PODSTAWOWEJ
Nr 1 (1955-1963)
i Nr 2 (1963-1986)
W MIĘDZYDROJACH

Regina Chmielowska

zastużona dla Miasta Międzyzdroje

Regina Chmielowska urodzona w 1931 roku w Szachach woj. lubelskie. Do Międzyzdrojów przyjechała w 1955r. z pow. choszczeńskiego. Pracę w zawodzie nauczycielskim rozpoczęła w 1949r. w pow. Choszczno. Dnia 1 września 1955r. rozpoczęła pracę w Szkole Podstawowej w Międzyzdrojach przy ul. Kolejowej. Od 1963 roku do 20 kwietnia 1971r. pracowała w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Leśnej. W 1971r. Inspektor Wydziału Oświaty w Świnoujściu powierzył jej obowiązki dyrektora i organizatora Państwowego Domu Wczasów Dziecięcych w Międzyzdrojach. Na ww. stanowisku pracowała do 31 sierpnia 1983 roku. Od 1 września 1983r. pracowała w Szkole Podstawowej Nr 2, do 31 sierpnia 1986r. W okresie pracy zawodowej ukończyła Wyższe Studia Nauczycielskie w Uniwersytecie w Szczecinie. W czasie pracy zawodowej pełniła wiele funkcji społecznych. Przez 12 lat była Prezesem Związku Nauczycielstwa Polskiego zrzeszającego nauczycieli z Międzyzdrojów, Wapnicy, Przytoru i Warnowa oraz członkiem oddziału ZNP w Świnoujściu, Opiekunem Społecznym przy Urzędzie Miejskim Świnoujście-Międzyzdroje, przez 30 lat zajmowała się szkolnictwem dla pracujących w Międzyzdrojach. Była współautorką kroniki Miasta Międzyzdroje w latach 1984-1997 i autorką kroniki Towarzystwa Miłośników Międzyzdrojów.

Po 35 latach pracy zawodowej nauczycielka odeszła na emeryturę.

Za wzorową pracę zawodową i społeczną została odznaczona:

- 1. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski,*
 - 2. Złotym Krzyżem Zasługi,*
 - 3. Gryfem Pomorskim,*
 - 4. Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego,*
 - 5. Odznaką 40-lecia Polski Ludowej,*
- Odznakami organizacji społecznych.*

Za wieloletnią pracę społeczną w Zarządzie Towarzystwa Miłośników Międzyzdrojów, za napisanie kroniki TMM, za działalność Opiekuna Społecznego, za całokształt czterdziestoletniej działalności nadano honorowy tytuł „Zastużona dla Miasta i Gminy Międzyzdroje” i została wpisana do Księgi Zastużonych.

Za pracę zawodową i społeczną otrzymała Medale Pamiątkowe, Dyplomy uznania i nagrody za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej od Kuratora Oświaty, Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Szczecinie, od Inspektora Oświaty w Świnoujściu i władz miejskich w Międzyzdrojach.

Biogram opracowano na podst. dokumentów archiwalnych RN w Szczecinie, Powiatowej RN w Ś-ciu, UM M-je i placówek oświatowych w Międzyzdrojach.

Uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady
Narodowej w Szczecinie

za zasługi położone dla rozwoju
województwa szczecińskiego

Obywatel (ka)

wyróżniony (a) został (a)
odznaką pamiątkową
„GRYFA POMORSKIEGO”

Szczecin, dnia 11 listopada 1967 r.

mp.

podpis

*Reginie Chmielowskiej „za zasługi położone dla rozwoju województwa
szczecińskiego”. 1967r.*

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Uchwałą

Plenum Zarządu Głównego
Związku Nauczycielstwa Polskiego
z dnia 21.IX. 1972 r.

LEGITYMACJA

nr 016460

Kol. Regina

CHMIEŁOWSKA

odznaczony(a) został(o)

Złotą Odznaką ZNP

pieczęć

PREZES

Warszawa, dn. 21 września 1972 r.

*W dowód uznania za 24 lata społecznej pracy w Związku Nauczycielstwa
Polskiego.*

NAGRODA

KURATORA
OŚWIATY I WYCHOWANIA
w Szczecinie

za

WYBITNE OSIĄGNIĘCIA
w pracy
DYDAKTYCZNEJ I WYCHOWAWCZEJ

przyznaje:

Obywatelce

Reginie CHMIELEWSKIEJ

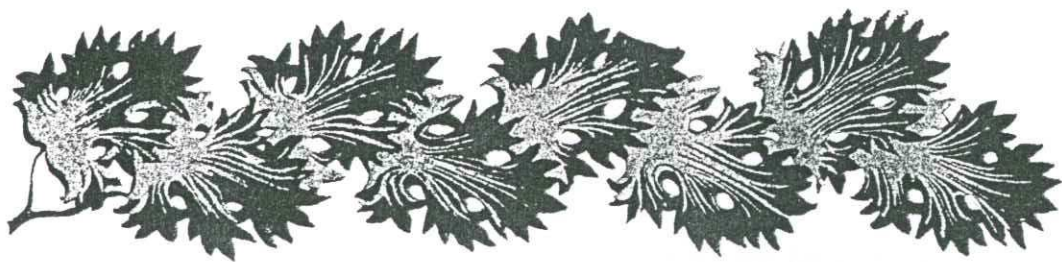
nagrodę specjalną

I-go stopnia

KURATOR
OŚWIATY I WYCHOWANIA

mgr Zdzisław CHMIELEWSKI

DYPLIOM

Koleżance

Reginie Chmielowskiej

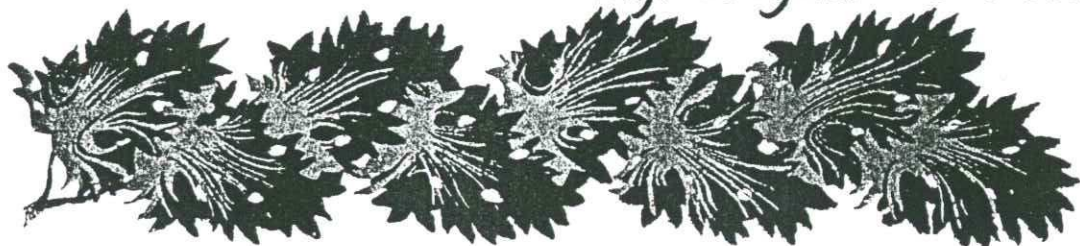
z okazji

*Jubileuszu 40-lecia Osuniaty
w Międzyzdrojach*

*w uznaniu wieloletniej i pełnej poświę-
cenia pracy pedagogicznej, składam
serdeczne podziękowania i życzenia
zdrowia oraz sukcesów w życiu osobistym.*

INSPEKTORIAT
Oświaty i wychowania
ul. Dąbrowskiego 21-191
71-101 Międzyzdroje

*Inspektor Osuniaty
Chmiel. c. Wych.
mgr Lucyna Marchelak*

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 775-76-18

WARSZAWA

dn. 2 czerwca 1976 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

odznaczony(a) został(a)
za dwudziestoletnią nienaganną
pracę pedagogiczną

Ob. CHMIEŁOWSKA

Regina c. Bolesława

ZŁOTYM
KRZYŻEM ZASŁUGI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

W dwudziestopięciolecie pracy zawodowej w szkolnictwie.

LEGITYMACJA

nr 4

Złotej odznaki
Towarzystwa Miłośników
Międzyzdrojów

Międzyzdroje 16.04.1988r.

TOwarzYSTWO MIŁOSNIKÓW
MIĘDZYZDROJÓW

przyznaje

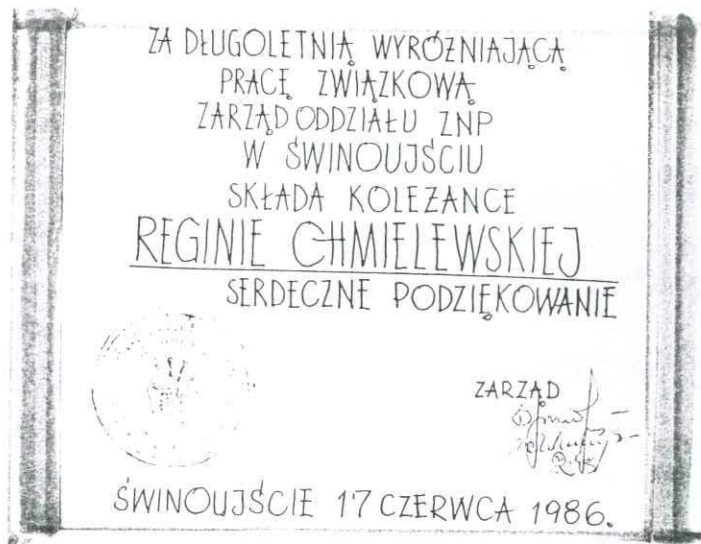
Ob. Regimie
Chmielowskiej

ZŁOTĄ ODZNAKĘ

za zasługi dla rozwoju
ruchu społeczno-kulturalnego

Prezidium
TMM

Za pracę kronikarską Towarzystwa i krzewienie kultury wśród młodzieży.

*Podziękowanie Reginie Chmielowskiej - Zarząd Oddziału ZNP
w Świnoujściu.*

WYDZIAŁ PRACY I ZASTĘPCY PRACOWNIKÓW 1/88
Świnoujście, 1988.07.13.

IPROSTY WYSTĘPIENIE PRACOWNIKÓW I GMIN
W ŚWINOUJŚCIU

W DŁUGOLETNIA I POZYTYWNA
ZA WIELKOPROCENTOWY TRUD I ZARADKOWANIE PRACOWNIKÓW
W PRZEDESIĘCZAJĄCĄ I GMINIE MIĘDZYDROJE

OB. CHMIELEWSKA REGINA

ZOSTAŁA WYKONANA PRACOWNICZKA
10

WYKONANA PRACOWNICZKA W GMINIE MIĘDZYDROJE

ROZWIĄZANIE PRACOWNICZKI J. CHMIELEWSKIEJ

WYKONANA PRACOWNICZKA W GMINIE MIĘDZYDROJE
ZOSTAŁA WYKONANA PRACOWNICZKA

[Signature]

[Signature]

M i ę d z y d r o j e l i p e c 1 9 8 8

Wpis do Księgi Honorowej Miasta i Gminy Międzyzdroje.

NACZELNIK MIASTA I GMINY
MIĘDZYZDROJE

Obywatelka
Regina
Chmielowska

w DNIU DZIAŁAŁA KULTURY
składam serdeczne podziękowania za
efektywną działalność w zakresie upowszech-
niania kultury na Ziemi Międzyzdrojskiej.

Alprzejanie informuję o przyznaniu z tej
okazji nagrody pieniężnej.

Zyczę dalszych osiągnięć w pracy
zarodkowej i działalności społecznej oraz
zdrowia i pomyślności w życiu osobistym.

NACZELNIK MIASTA I GMINY

inż. KRYSIÓF LATUŚKIEWICZ

Międzyzdroje, 26 maja 1989

MEDAL

RADA NARODOWA I URZĄD MIASTA I GMINY
W MIĘDZYZDROJACHZASŁUŻONY
DLA
MIĘDZYZDROJÓWOb. Chmielowska ReginaW DOWÓD UZNANIA ZA ZASŁUGI
DLA MIASTA I GMINY
MIĘDZYZDROJENaczelnik
Miasta i Gminy

Międzyzdroje, dnia

Przewodniczący
Rady Narodowej
Miasta i Gminy

1989.07.13.

*Łącznie z wpisem wręczono Medal „Zasłużony dla Międzyzdrojów”.*POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWAPREZYDENT
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ

nadał

LEGITYMACJA

Ob. CHMIELOWSKANr 273-89-13Regina c. PolesławaKRZYŻ KAWALERSKI
ORDERU ODRODZENIA POLSKI

WARSZAWA

S Z E F
KANCELARII PREZYDENTAdnia 13 września 19 89 r.

W z.

*Po 40 latach wzorowej pracy w szkolnictwie nadano Krzyż Kawalerski
Orderu Odrodzenia Polski.*

DYPLOM

KOL. *Reginie Chmielowskiej*

ZA ZASŁUGI W DZIAŁALNOŚCI
TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW MIĘDZYDROJÓW

SEKRETARZ
Elly Barska
ELLY BARSKA

PREZES
Krzyszyna Oleska
KRYSZYNA OLESKA

VIII SEJMIK TOWARZYSTWA
MIŁOŚNIKÓW MIĘDZYDROJÓW

1971 - 1991

I MIĘDZYNARODOWY BIEG ULICZNY
 I MIĘDZYNARODOWY BIEG ULICZNY
 I MIĘDZYNARODOWY BIEG ULICZNY
 I MIĘDZYNARODOWY BIEG ULICZNY
 I MIĘDZYNARODOWY BIEG ULICZNY

Kronikare Miasta d-je p. Chmielowscy

Podziękowanie

Rada Miejska i Klub Biegacza "Sporting",
 składa wyrazy serdecznych podziękowań, za
 materialne wsparcie i pomoc w organizacji
*I-go Międzynarodowego Biegu Ulicznego
 o Bursztynowy Puchar Rady Miejskiej
 w Międzyzdrojach*
 przeprowadzonego w dniu 3 maja 1995r.

Za Komitet Organizacyjny „SPORTING”
 KLUB BIEGACZA
 ul. 1000 Lecia Państwa Polskiego 3
 72-510 MIĘDZYZDROJE

**RADA MIEJSKA
 w MIĘDZYZDROJACH**

Przewodniczący
 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach

Stanisław Saputa

Prezes
 Klubu Biegacza "Sporting" Międzyzdroje

Marek Luczyński

Dyplom

W. P. Regina Chmielowska

Z okazji 50-lecia powrotu
 Międzyzdrojów do Macierzy
 najserdeczniejsze życzenia, pomysłowości
 we wszystkich dziedzinach życia
 oraz dalszej owocnej pracy dla
 naszego Miasta składają :

Burmistrz

dr Włodzimierz Zasadzki

Przewodniczący Rady

mgr Stanisław Szpak

UR. 18 LIPCA 1930 r. NAUCZYCIEL, WIELOLETNI DYREKTOR SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W ŁASKU pow. CHOSZCZNO I W MIĘDZYDZIROJACH. ZASŁUŻONY NAUCZYCIEL PRL. ODZNACZONY KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI, MEDALEM KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ, KRZYŻAMI ZASŁUGI, ŻŁOTĄ ODZNAKĄ ZNP, ODZNAKAMI: ZASŁUŻONY DLA POMORZA ZACHODNIEGO, DLA MIASTA ŚWINOUJŚCIE, DLA MIASTA MIĘDZYDZIROJE I DLA MARYNARKI WOJENNEJ, ŻŁOTĄ ODZNAKĄ GRYFA POMORSKIEGO

mgr Bronisław Chmielowski

Bronisław Chmielowski

zastużony dla miasta Międzyzdrojów, Świnoujścia i dla Pomorza Zachodniego

Bronisław Chmielowski urodził się w 1930 r. w Aleksandrowie Kujawskim.

Do Międzyzdrojów przybył wraz z rodzicami w 1947 roku. Do 1950r. był uczniem gimnazjum im. Mieszko I. Liceum Ogólnokształcące i Liceum Pedagogiczne ukończył w Kamieniu Pomorskim w 1951 roku.

Pracę jako nauczyciel rozpoczął w Szkole Podstawowej w Klasztornym, w powiecie Choszczno, w 1951 roku, następnie został skierowany do Łaska i mianowany na kierownika szkoły. W 1955 roku powrócił za porozumieniem Kuratora Oświaty w Szczecinie do pracy w Międzyzdrojach jako nauczyciel języka polskiego. W 1959 roku otrzymał nominację na kierownika Szkoły Podstawowej przy ulicy Kolejowej.

Był współinicjatorem budowy drugiej szkoły podstawowej przy ulicy Leśnej, do której został skierowany i mianowany na dyrektora w 1963 roku.

W czasie pracy zawodowej przez 9 lat doskonalił swoje kwalifikacje. Ukończył trzyletnie Studium Nauczycielskie Wydział Filologii Polskiej. Następnie ukończył Wydział Filologii Polskiej z tytułem magistra w Uniwersytecie imienia Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W czasie pracy zawodowej aktywnie działał na rzecz postępu pedagogicznego w województwie szczecińskim. Był autorem wielu prac i odczytów pedagogicznych, pełnił funkcję metodyka języka polskiego i przez 12 lat sprawował społeczną funkcję przewodniczącego zespołu samokształceniowego kadry kierowniczej w oświacie, w powiecie wolińskim. Brał udział w wieloletnich konkursach szkół wiodących, wzorowych klasopracowni języka polskiego w województwie szczecińskim. Wspólnie z nauczycielami i z dziećmi przez 13 lat prowadził zbiorke pamiątek, które zapoczątkowały Izbę Pamięci Narodowej, która w 1990 roku uzyskała tytuł Muzeum Szkolnego, zajmując w konkursach wojewódzkich I i II miejsca /wspólnie ze szkołami średnimi/.

Ministerstwo Oświaty i Kuratorium Oświaty w Szczecinie pozytywnie oceniły działalność wzorcowych klasopracowni, muzeum szkolnego oraz całokształt działalności oświatowo-pedagogicznej w pracy z dziećmi i w Szkołach dla Pracujących w powiecie choszczeńskim, w powiecie wolińskim i w Międzyzdrojach.

Bronisław Chmielowski otrzymał przyznane przez Ministra Oświaty i Wychowania dwie „Nagrody Pierwszego Stopnia” i Kuratora Oświaty „za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej”.

Przyznano i nadano odznaczenia:

1. Prezydent Państwa nadał Tytuł Honorowy i Medal „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” w 1989 roku.
2. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski w 1982 roku,
3. Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi w 1973 roku,
4. Medal Komisji Edukacji Narodowej w 1977 roku,
5. Medal za Zasługi dla Marynarki Wojennej w 1981 roku,
6. Złotą Odznakę Związku Nauczycielstwa Polskiego w 1980 roku,
7. Gryfem Pomorskim w 1966 roku,
8. Honorową Odznaką Przyjaciół Harcerstwa i innymi odznaczeniami organizacji społecznych.

Otrzymał tytuły i Medale za zasługi z wpisem Do Księgi Zasłużonych:

- dla Pomorza Zachodniego w 1989 roku,
- dla Miasta Świnoujścia w 1981 roku,
- dla Miasta i Gminy Międzyzdroje.

Po odejściu na emeryturę był współautorem Kroniki Miasta Międzyzdroje w latach 1984-1997. Dwanaście lat pełnił funkcje radnego, w Łasku pow. Choszczno, w Świnoujściu i w Międzyzdrojach w latach 1984-1988 jako przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia, Sportu i Spraw Socjalnych. Był współautorem raportu „O stanie oświaty i perspektywach jej rozwoju do 2000 roku” oraz raportu „O stanie zdrowia i zabezpieczenia warunków zdrowotnych ludności Miasta i Gminy Międzyzdroje”.

„Podobnoż „Zarozumiali noszą wyżej głowę, niż na to pozwala szyja”.

*Kazimierz Chyła, 1920r.,
satyryk*

- ale -

„Uspokój się, i twoje grzechy, i twoje dobre uczynki okryje niepamięć”.

*Czesław Miłosz, ur. 1911,
poeta, Nagroda Nobla*

*Biogram opracowano na podstawie ocen pracy,
opinii i dokumentów sporządzonych przez władze
lokalne.*

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO SZCZECIŃSKIEGO
OKRĘGOWY OŚRODEK METODYCZNY

Szczecin, ul. Obr. Stalingradu 11 – Telefon 456-57

L. dz. OM.X./...../64 r.

Szczecin, dnia 12 grudnia 1965 r.

Komisja Główna Konkursu na Wzorową Pracownię przyznaje
Obywatelowi Bronisławowi Chmielowskiemu,
Kierownikowi Szkoły Podstawowej Tysiąclecia w Międzyzdrojach,
nagrodę /aparat fotograficzny/ za organizację pracowni i klasopra-
cowni oraz za wieloletnie uczestnictwo w konkursach i wszelkich
pracach organizowanych przez Okręgowy Ośrodek Metodyczny
w Szczecinie.

Za Komisję

DYREKTOR
Okręgowy Ośrodek Metodyczny

mgr **Leona Derajczyk**

WZP.WPPT. Szczecin 733 A5 3000

*Współpraca Szkoły Podstawowej Nr 2 w Międzyzdrojach z Kuratorem Okręgu
Szkolnego i z Okręgowym Ośrodkiem Metodycznym w Szczecinie przyczyniła
się do nominacji „szkoły wiodącej” w województwie.*

70

NAGRODA
MINISTRA OŚWIATY I WYCHOWANIA

ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA
W PRACY DYDAKTYCZNEJ I WYCHOWAWCZEJ
PRYZNAJE OBYWATELOWI

mgr Bronisławowi CHMIEŁOWSKIEMU

NAGRODĘ
STOPNIA PIERWSZEGO

JERZY KUBERSKI

Warszawa, listopad 1972 r.

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1271-73-14

WARSZAWA

dn. 5 październ. 1973 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

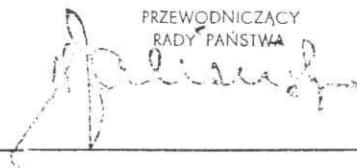
odznaczony(a) został(a)
za dwudziestoletnią nienaganną
pracę pedagogiczną

Ob. mgr CHMIEŁOWSKI

Bronisław s. Władysława

ZŁOTYM
KRZYŻEM ZASŁUGI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

*U honorowanie Złotym Krzyżem Zasługi było zaszczytem i zobowiązywało
względem Ojczyzny.*

*Obecnie pojawiają się na ekranach TVP „ludzie, którzy sami nie mają
honoru, usiłują odebrać go innym”.*

*Kazimierz Chyła,
ur. 1920r., satyryk*

ypłom

Szczecin dn.14.V.1977r.

Dla

Ob. mgr Bronisława Chmielowskiego
za zajęcie

II miejsca

w Konkursie na Odczyt Pedagogiczny

Przez Komisję

Cezary Pawłowski
dr Cezary Pawłowski

MINISTER OŚWIATY I WYCHOWANIA

ZA OSIĄGNIĘCIA W PRACY
DYDAKTYCZNEJ I WYCHOWAWCZEJ

PRYZNAJĘ

OB. BRONISŁAWOWI CHMIELOWSKIEMU

NAGRODĘ PIERWSZEGO STOPNIA

MINISTER

WARSZAWA, 19 79 r.

MEDAL
ZASŁUŻONY
DLA
MIĘDZYZDROJÓW

RADA NARODOWA I URZĄD MIASTA I GMINY
W MIĘDZYZDROJACH

BRONISŁAWOWI
CHMIEŁOWSKIEMU

Ob.

W DOWÓD UZNANIA ZA ZASŁUGI
DLA MIASTA I GMINY
MIĘDZYZDROJE

Naczelnik
Miasta i Gminy
Międzyzdroje, dnia

Przewodniczący
Rady Nadzorczej
Miasta i Gminy

1985-07-22

„Zasługi i błędy człowieka ważyć trzeba na dwóch osobnych szalach, nie przekreślając zasług z powodu błędów”.

Jerzy Waldorff, ur.1910, publicysta i krytyk muzyczny

Ob. BRONISŁAW CHMIEŁOWSKI

W DOWÓD UZNANIA
ZA ZASŁUGI DLA MIASTA
ŚWINOUJŚCIA

Naczelnik Miasta

Świnoujście, dnia 22 lipca 1981 r.

W zasługach mogą dominować koniunktury, a w błędach nieuchronne konieczności.

Melchior Wańkowicz, 1892-1974r., pisarz i publicysta

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Uchwałą
Plenum Zarządu Głównego
Związku Nauczycielstwa Polskiego
z dnia 9.08. 1980 r.

LEGITYMACJA

nr 049159

Kol. BRONISŁAW
CHMIEŁOWSKI

odznaczony (a) został (a)

Złotą Odznaką ZNP

Warszawa, dn. 9 CZERWCA 1980 r.

pieczęć

 PREZES

„Nie wszystko złoto co się świeci”, mówi polskie przysłowie ludowe, ale „kto ma złoto, mężem jest sławnym, dzielnym, prawym”.
Horacy, 65-8 p.n.e., liryk rzymski

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1381-82-7

WARSZAWA

dn. 22 września 1982 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

odznaczony/a został/a
za trzydziestoletnią szczególnie
wyróżniającą pracę pedagogiczną

Ob. CHMIEŁOWSKI

Bronisław s. Władysława

KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ODRODZENIA POLSKI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

„Miłość Ojczyzny - to sumienność w swym dziele pracy”.
Wacław Berent, 1873-1940, prozaik

O b y w a t e l

mgr Bronisław CHMIEŁOWSKI

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 12

w M i ę d z y z d r o j a c h

Składamy Panu serdeczne podziękowanie i uznanie za pełną zaangażowania pracę w Zespole Samokształceniowym Kadry Kierowniczej w roku szkolnym 1981/82.

Cenimy udział Pana w życiu szkoły i środowiska, uważamy, że wysiłek ten jest poważnym wkładem w dzieło wychowania młodego pokolenia.

Życzymy Panu wiele zadowolenia z sukcesów w pracy zawodowej, działalności społecznej i życiu osobistym.

Współdziałanie z ludźmi i praca dla ludzi niech staną się źródłem Waszej radości i satysfakcji.

D Y R E K T O R

mgr inż. Jan Chmielarski

Wiceprez. Rady i Kierownik

dr Wiktor Bielczyca

Szczecin, dnia 30 września 1982 r.

ZŁOŻYŁ GODNIE z POSTANOWIENIEM
PREZYDIUM RADY NARODOWEJ
i DECYZJĄ NACZELNIKA MIASTA
i GMINY MIĘDZYZDROJE

OBYWATEL
BRONISŁAW GEMIECOWSKI

ZOSTAŁ WPISANY DO KSIĘGI
ZASKUŻONYCH DLA MIASTA
i GMINY MIĘDZYZDROJE

ZŁOŻYŁ TEJ OKAZJI SKŁADAMY
OBYWATELOWI SERDECZNE GRA-
TULACJE i ŻYCZYMY DALSZYCH
OSIAGNIĘĆ w DZIAKAŁNOŚCI
SPOKECZNEJ ORAZ WSZELKIEJ
POMYŚLNOŚCI w ŻYCIU.

mgr Stanisław Gutwirth

dr Andrzej Górnicki

MIĘDZYZDROJE, DN. 85. 07. 20.

Rada Narodowa
Miasta i Gminy
.....
(pieczęć podłużna)
Rady Narodowej

LEGITYMACJA

Nr 7/84

Obywatel Bronisław
Chmielowski
jest radnym
Rady Narodowej
(określenie rady narodowej)
Miasta i Gminy
w kadencji 1984 – 1988 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY NARODOWEJ
(podpis)

25.05.1984r.
Data wydania

Pomysłowi radni pytają o radę tych, którzy sami sobie dobrze radzą.

POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD GŁÓWNY

Legitymacja

Nr 5128

WARSZAWA, dn. 15.03. 1989 r.

UCHWAŁA
ZAPŁACIŁ GŁÓWNY
PTTK

Kol. Bronisław

Chmielowski

ODZNACZONY (WZOS, ALIA)

„ZASŁUŻONY W PRACY PTTK
WŚRÓD MŁODZIEŻY”

(podpis)

„Przyroda nie ma konturu, lecz ma go wyobraźnia”.

*Wiliam Blake, 1757-1827; angielski poeta,
myśliciel, malarz-rytownik*

DYPLOM

Szczecin, 26 kwietnia 1989 r.

Bronisławowi CHMIELOWSKIEMU

Za cenny udział w rozwijaniu oświaty na Ziemi Wolińskiej, za 33 lata rzetelnej pracy pedagoga i wychowawcy, za społecznikowską postawę w działalności na rzecz mieszkańców Międzyzdrojów.

Przewodniczący

RW PRON

Waldemar Grzywań

Wojewoda

Szczeciński

Stanisław Małec

Przewodniczący

WRN

Stefan Rogalski

I Sekretarz

KW PZPR

Stanisław Miśkiewicz

*Prezydent
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*

*Za szczególnie wybitne osiągnięcia
w wieloletniej pracy pedagogicznej*

nadał

*Obywatelowi
Bronisławowi Chmielowskiemu*

tytuł honorowy

*Zasłużony Nauczyciel
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*

Szef

Kancelarii Prezydenta PRL

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

PREZYDENT
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ

na dał

LEGITYMACJA

Ob. CHMIEŁOWSKI

Nr 702-89-12

Bronisław s. Władysława

tytuł honorowy

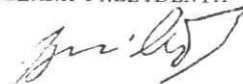
»ZASŁUŻONY NAUCZYCIEL
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ«

WARSZAWA

dnia 27 września 19 89 r.

S Z E F
KANCELARII PREZYDENTA

w/z

„Honor to nie jest wierność samemu sobie”.

Jerzy Andrzejewski, 1909-1983, pisarz.

„Jest jedna forma wyrażenia sympatii nauczycielowi - uczenie się”.

Jan Kurczab, 1907-1969, prozaik.

NAGRODA

KURATORA
OŚWIATY I WYCHOWANIA
w Szczecinie

ZA
WYBITNE OSIĄGNIĘCIA
W PRACY
DYDAKTYCZNEJ I WYCHOWAWCZEJ

PRYZNAJĘ

B R O N I S Ł A W O W I C H M I E Ł O W S K I E M U

NAGRODĘ SPECJALNĄ

w wysokości 40 tys. zł

KURATOR
OŚWIATY I WYCHOWANIA

SZCZECIN, DNIA 10 października 1989 r.

2 maja 1998 roku

Wspomnienie w Pierwszą Rocznicę Śmierci

„Nic piękniejszego nad niebo, które przecież ogarnia wszystko, co piękne”.
 Mikołaj Kopernik, 1473-1543,
 astronom, matematyk,
 ekonomista, lekarz

mgr Antonina Madalińska
 nauczycielka

Ś.p. Antonina Maria Madalińska, z domu Soltys urodziła się 6 września 1943r. w Krakowie. Wyjechała wraz z rodzicami na Ziemię Odzyskane do Międzyzdrojów w roku 1946.

Naukę w pierwszej klasie rozpoczęła w 1950 roku w Szkole Podstawowej w Międzyzdrojach, którą po siedmiu latach nauki ukończyła z bardzo dobrym wynikiem.

Naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie rozpoczęła w 1957 roku, po ukończeniu IX klasy w 1959 roku, przeniósła się do Liceum Pedagogicznego w Bochni i tu uzyskała świadectwo dojrzałości.

Pracę w charakterze nauczyciela dyplomowanego rozpoczęła w dniu 16 sierpnia 1962 roku w Szkole Podstawowej w Międzyzdrojach. Studia magisterskie z nauczania początkowego ukończyła w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Szczecinie w 1984 roku.

Pracując zawodowo jako nauczyciel nauczania początkowego, pełniła przez wiele lat funkcje opiekuna Związku Harcerstwa Polskiego.

Obowiązki zawodowe i społeczne spełniała wzorowo. Uzyskiwała bardzo dobre wyniki. Aktywnie udzielała się na rzecz postępu pedagogicznego w szkole i w harcerstwie.

W okresie wieloletniej pracy pedagogicznej była wyróżniona odznaczeniami i dyplomami za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej.

Na Sesji Rady Narodowej Miasta i Gminy w Międzyzdrojach w VIII kadencji pani mgr Antonina Maria Madalińska otrzymała Dyplom Uznania za wieloletnią, szczególnie aktywną działalność na rzecz szerzenia oświaty, kultury i rozwoju Związku Harcerstwa Polskiego na terenie miasta w latach 1963-1989.

Życie, ś.p. Antoniny Marii Madalińskiej z domu Sołtys, zdobyło wyjątkową wartość dzięki miłości do dzieci, które wychowywała i uczyła oraz wielkiej przyjaźni, którą obdarowywała nas wszystkich.

„Tylko takie życie poświęcone innym warte było przeżycia.”

*Albert Einstein, 1879-1935,
najwybitniejszy fizyk wszech czasów,
twórca teorii względności*

Odeszłaś od nas na zawsze w dniu 2 maja 1997 roku, pozostawiając nieodżałowany żal, smutek i pamięć wzorowego pedagoga; Cześć Pamięci!

Dzieci, rodzice, nauczyciele, mieszkańcy miasta i gminy Międzyzdrojów

*Córko! (...) ... Synu! – kto ciszę słyszał aż do dna,
Temu i trumna bywa wygodna;
Ale jest nocna cisza i dzienna,
Jest dno mająca i jest bezdenna –
A o tej drugiej rzecz zbyt zawila;
Co nie dopowiem, powie mogiła.*

*Kamil Cyprian Norwid, „Krakus”, w. 42-48,
1821-1883, poeta i plastyk*

Tom XXV Errata

Strona	Wiersz	Tom	Jest	Winno być	Uwagi
24	23 p.n.	XXV	Międyzdrojan	międyzdrojan	
24	3 p.w.	XXV	Międyzdrojanie	międyzdrojanie	
24	18 p.w.	XXV	poprostu	po prostu	